

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: АБВАЛУ БЕЛАРУСКАГА РУБЛЯ НЕ БУДЗЕ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка запэўніў, што абвалу беларускага рубля не будзе. Аб гэтым ён заявіў, наведваючы ААТ «Лідсельмаш» у Гродзенскай вобласці.

«Прамысловаму хачелася б яшчэ на 20 працэнтаў дэвальваваць рубль. Але мы народу паабяцалі і будзем сваё абяцанне трымаць. Таму няхай шукаюць дадатковыя магчымасці для зніжэння сабекошту прадукцыі, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Прамысловаму ў любы крызіс заўсёды настойваюць на абвале. Але яшчэ ёсць 10 мільярд рублёў. Мы разова дэвальвавалі 20 працэнтаў нацыянальнай валюты і растлумачылі, чаму. Расіянэ ўжо пад 40 працэнтаў дэвальвавалі».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што сёння таннейшымі сталі прыродны газ, энергарадзусоры, патаўнёны метал. Таму, лічыць Прэзідэнт, неабходна шукаць шляхі скарачэння затрат, змяншэння сабекошту выпускаемай прадукцыі.

«Ніякага абвалу, разовай дэвальвацыі быць не можа, — запэўніў Прэзідэнт. — Нацыянальны банк цвёрда, упэўнена сабе адчувае, золатавалютныя рэзервы вялікія. Працэнтаў 15—17 мы выкарысталі ў самы цяжкі перыяд, каб не ўпалі. Потым іх аднавілі. Плюс яшчэ \$1 млрд крэдыту, які мы атрымалі ад Расіі. Як сёння, навошта нам сёння абвальваць нацыянальную валюту? Трэба проста працаваць у гэтых умовах. Таму ніякай разовай дэвальвацыі не будзе. Няма такой неабходнасці».

Прэзідэнт дадаў, што Беларусь сёння нясе страты ад таго, што Расія дэвальвае сваю валюту значна хутчэй. «Але мы гэта кампенсуем за кошт іншых фактараў, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — У нас ёсць рэзервы, і мы іх выкарыстаем».

Беларусь не адмаўляецца ад свайго рубля.

«Кажуць, што быццам бы Лукашэнка ўводзіць расійскі рубль. Наш рубль быў, ёсць і пакуль што будзе», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Беларускі лідар адзначыў, што ў час нядаўніх самітаў, праведзеных у Маскве, абмяркоўвалася магчымасць выкарыстання расійскага рубля ў якасці рэзервайнай рэгіянальнай валюты. «Для Расіі цяпер добры момант, каб зрабіць свой рубль рэгіянальнай валютай», — лічыць Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, «у нас сёння не хпае расійскіх рублёў, каб цалкам аплываць расійскай пастаўкай менавіта расійскім рублём, а не доларамі і еўра. Чымаша чыст \$7-8 млрд мы не можам замасціць ва ўзаемаарыянальным расійскім рублём», — сказаў Прэзідэнт. «Дайце нам крэдыт, пазычыце нам, каб мы маглі з сённяшняга дня плаціць за энергарадзусоры, метал расійскімі рублямі, а не доларамі. Нам гэта выгадна».

Аляксандр Лукашэнка, гаворачы пра расійскі крэдыт \$2 млрд, падкрэсліў: «Што за падарунак мы атрымалі ад Расіі? Libor+3 працэнты мы атрымалі па крэдыту. А МВФ даў нам крэдыт Libor+0,75 працэнта. Нам Захад дае крэдыт у тры разы большы выгадны, чым Расія. І потым, для Расійскай Федэрацыі, каб «граміцца» Беларусі, гэта будзе несправядліва большае страта, чым даць нам \$2 млрд на падтрымку. Падтрымліваючы Беларусь, Расія падтрымлівае тым самым сябе».

Ацэнка рэжыме ўрада ў новых умовах будзе дадзена па выніках першага квартала 2009 года.

У канцы мінулага года кіраўнік дзяржавы паставіў перад Саветам Міністраў, дырэктарамі корпусам пераходнага ўрада па захаванні рынку збыту, тэмпаў развіцця эканомікі, рабочых месцаў. У сувязі з гэтым прадстаўнікі СМІ цікавіліся ацэнкай Прэзідэнта работы ўрада і кіраўнікоў падпрэемстваў у новых умовах.

«Я паставіў галоўную задачу — цяпер, калі вакол палае сусветны фінансава-эканамічны крызіс, захаваць вытворчасць. Таму што праз год-два ўсё роўна прадукцыя будзе запатрабавана, нават магчыма, попыт будзе вышэйшы. Можна было б раздзяць апошняе грошы, даць абаротныя срэды, падзяліць і атрымаць зарплату, але заўтра тады нічога не застанецца. Таму была паставлена галоўная задача — захаваць вытворчасць, а каб іх захаваць — неабходна вырабляць і рэалізоўваць прадукцыю, а ні ў якім разе не складваць на склад. Таму было прынята рашэнне аб тым, каб усе сталі, так сказаць, міністрамі гандлю. Пасляговы гандаль — сёння гэта найважнейшы фактар», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што пакуль дачасна рабіць канчатковыя вывады ў ацэнках работы краіны ў гэтым напрамку, а тым больш урада. «У мяне пакуль няма канчатковага вываду ў гэтым плане. Яго, напэўна, і быць пакуль не можа, таму што студзень і люты — нетыповыя месяцы, асабліва ва ўмовах сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу, які вакол нас. Яшчэ раз падкрэсліў: у нас крызісу няма, але нам даводзіцца працаваць ва ўмовах таго, што адбываецца вакол Беларусі. І ў студзені паўмесяца не працавалі, таму што вакол нічога не працаваў. Ёсць стагнацкія нейкія моманты, але пакуль я на іх не звяртаю ўвагу», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што ў лютым і сакавіку ён мае намер ажыццявіць паездкі па краіне, па падпрэемствах і «пераканацца да ўсім сам, атрымаць інфармацыю ад экспертаў, сваіх памочнікаў, заслухацца справядліва ўрада».

«І ўжо па выніках першага квартала я магу сфармуляваць свой пункт гледжання па выкананні гэтых даручэнняў. Пакуль я нічога не магу сказаць, я працую ўрада. Ёсць уражанне, быццам бы, усе «варушачка». А які будзе рэзультат — паглядзім хоць бы па выніках першага квартала», — дадаў беларускі лідар.

На пасяджэнні ВДС, праведзеным у Маскве, прыняты рашэнні па найбольш важных пытаннях у адносінах Беларусі і Расіі, пачынаючы ад эканамічных і заканчваючы сферай абароны.

«Гэта было вельмі рэзультатыўнае пасяджэнне ВДС. Яно дало магчымасць многім вызначыцца ў рабоце на будучае, што важна ва ўмовах сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што неаднаразова як старшыня настойваў на тым, каб адкліся ВДС. «Мы не можам традыцыйна, рўцінна падыходзіць да яго правядзення. Маўляў, наменцілі нейкія другарадныя пытанні, а вынік, каэфіцыент карыснага дзеяння вельмі слабы. Таму я настойваў як старшыня, каб сабралі самыя важныя пытанні ў нашых адносінах, узвёмныя прэтэнзіі, прапаравалі і сфармулявалі парадок дна», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Ён адзначыў, што ўсе пытанні, на якіх настойваў беларускі бок, увапішы ў парадок дна. «Расійскі бок папрасіў 1,5-2 месяцы, каб іх прапрацаваць. Мы такі тэрмін прадаставілі. У выніку атрымаўся грунтоўны парадок дна», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што яго задавальвае цяперашні стан спраў, аднак у адносінах ёсць і праблемныя пытанні, «але якія ляжыць больш у плоскасці Расійскай Федэрацыі». Паводле слоў кіраўніка беларускай дзяржавы, Расія пад рознымі прычынамі закрыла пастаўкі прадукцыі некаторых беларускіх падпрэемстваў. «Я аб гэтым буду гаварыць з Прэзідэнтам Расіі Дзімітрыем Мядзведзевым. Калі мы пайшлі ўжо на такое сёснае адданне, дамовіліся па пытаннях праімпартна-экспартнага абароны і іншых, мы тут паставілі п'яночку для Расіі, што ж бліжэй паставіць п'яночку на расійскі рынак?» — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, у Расіі разумеюць гэта, але часта прымаюць рашэнні, якія ускладняюць сітуацыю самой Расіі.

«Ёсць шмат пытанняў, што прыняты ў спешцы і якія сёння трэба рэгуляваць. У тым ліку паставіць на расійскі рынак асобнай прадукцыі сельскай гаспадаркі, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Ёсць гэтыя пытанні, але яны бягучыя».

Прэзідэнт дадаў, што неабходна больш актыўна асвойваць рынкі іншых краін. «Не трэба замыкацца толькі на расійскі рынак, але і страчваць яго нельга. Рынк трэба дыверсіфікаваць, за кошт гэтага пашырваць вытворчасць і дзёночную наменклатуру. Гэта робіцца. І я задаволены, што нарэшце мы зразумелі, што гэта трэба рабіць», — сказаў на заканчэнне кіраўнік дзяржавы.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ЗВЕЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

МІЁРСКІЯ ВІРАТАВАЛЬНІКІ

Летась міёрскім віратавальнікам удалося віратаваць на вадзе шэсць чалавек, у тым ліку аднаго падлетка. У канцы мінулага года вадзалаз паднялі з дна возера легкавы аўтамабіль. На фотаздымку штодзённым тэрніравачны спуск у вадку для пошуку манекна вадзодзьяч вадзалаз Мікалай ПІРОГ, вадзалаз-інструктар Алег РУБАНІК, вадзалаз абеспячэння Аляксандр КУКУЦЬ і матарыст Аляксандр ПІРОГ.

Уклады дасягнулі 14,3 трлн рублёў

А за студзень гэтыя года рублёвыя ўклады і ўклады ў замежныя валоце насельніцтва ў беларускіх банках павялічыліся больш як на 1 трыльён рублёў, ці на 7,8 працэнта, паведаміў карэспандэнту «Звязда» прасякартар Нацыянальнага банка Беларусі Міхал Журавіч.

Як укладальніцтва ў галоўным банку краіны, дэпазіты ў нацыянальнай валоце складалі каля 6,7 трыльёна рублёў, а ў замежнай — у эквіваленце 2,8 мільярда долараў ЗША. Нагадаем, што згодна з асноўнымі напрамкамі грашово-кредытнай палітыкі на гэты год прадугледжваецца прырост дэпазітаў фізічных асобаў у памеры 4,2—5,2 трыльёна рублёў.

Золатавалютныя рэзервы Беларусі скараціліся за студзень на 8,1 працэнта да \$3364,3 млн

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі ў нацыянальна вызначаным скараціліся за студзень 2009 года на \$297,9 млн, або на 8,1 працэнта, да \$3364,3 млн, паведаміў БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банка.

У структуры міжнародных рэзерваў Беларусі на 1 лютага найбольшую ўдзельную вагу займаюць рэзервовыя актывы ў замежнай валоце (\$2433,1 млн, або 72,3 працэнта) і каштоўныя металы і камяні (\$849,3 млн, або 25,2 працэнта). За мінулы месяц скараціліся ў замежнай валоце скараціліся на 12,4 працэнта, аб'ём каштоўных металаў і камяняў — на 6 працэнтаў. Іншыя актывы складалі \$81,9 млн, або 2,5 працэнта.

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі, разлічаныя па метады МВФ, зменшыліся за студзень 2009 года на 4,3 працэнта, або на \$131,8 млн, да \$2929,3 млн. Згодна з метадыкай МВФ міжнародныя рэзервы Беларусі вызначаюцца як высокаліквідныя замежныя актывы, якія складаюцца з манетарнага золата, спецыяльных правоў пазыкі краіны ў МВФ, рэзервай пазіцыі рэспублікі ў МВФ і валютных рэзерваў. Яны могуць быць аператыўна выкарыстаны для правядзення інтэрвенцыяў на валютных рынках для стабілізацыі курсу нацыянальнай валюты, фінансавання ўрадам імпарту тавараў і паслуг, разлікаў па гагашэнні і абслугоўванні дзяржаўнага знешняга доўгу, а таксама для іншых мэтаў.

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі ў нацыянальным вызначэнні скараціліся за 2008 год на \$1330,5 млн, або на 26,6 працэнта, да \$3662,2 млн. У Нацыянальным банку Беларусі чакаюць, што ў 2009 годзе золатавалютныя рэзервы краіны ўзрастуць да \$5870-7750 млн. Чакаецца, што ў гэтым годзе Беларусь атрымае другі транш крэдыту ад МВФ (\$1,67 млрд), а таксама другі транш крэдыту ад Расіі (\$1 млрд). Акрамя таго, Беларусь у красавіку-маі плануе атрымаць крэдыт Сусветнага банка ў аб'ёме \$1 млрд. Таксама вядзецца работа з ЕБРР, буйнейшымі еўрапейскімі фінансавымі інстытутамі па прыцягненні рэсурсаў.

БЕЛТА.

Насельніцтва можа набыць акцыі каля 300 падпрэемстваў...

Падчас учарашняга разгляду на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі пытанні аб выкананні даручэнняў Ураду па акцыянаванні рэспубліканскіх унітарных падпрэемстваў прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі загадаў Дзяржкаммаёмасці і галоўным органам кіраўніцтва актывізаваць работу не толькі па прыватызачы і акцыянаванні, але і па прыцягненні інвестараў. Кіраўнік Урада падкрэсліў, што ў краіне падпрэемствы рэфармуюцца не дзеля самога акцыянавання, а для пошуку патэнцыйных інвестараў, у тым ліку і беларускіх. «Нашы патэнцыйныя інвестары павінны ведаць, што мы хочам прыватызавачы і прадаць», — зазначыў ён.

Паводле інфармацыі старшын Дзяржкаммаёмасці Георгія КУЗНЯЦОВА, у краіне на працягу трох гадоў неабходна прыватызавачы 519 падпрэемстваў. Летась першапачаткова планавалася рэфармаваць 176 падпрэемстваў, але 7 былі выключаны пастаноў Урада. Такім чынам, са 161 падпрэемства ў мінулым годзе рэфармавана было 156, на базе якіх створана 107 акцыянерных таварыстваў (адно з удзелам расійскага інвестара). Георгій Кузняцкоў адзначыў, што праведзены комплекс работ па продажы Гомельскага і Рачыцкага судабудзінных і сударамонтных заводаў. Дадаткова праведзены работы па прыватызачы трох падпрэемстваў, уключаных у сёлэтні план. Акрамя таго, у трохгадовы план па рэфармаванні падпрэемстваў уключаны акцыянерныя таварыствы, акцыі якіх будуць прадавацца. Зараз з улікам ААТ, створаных летась, такіх акцыянерных таварыстваў 738. Як гэтыя акцыі будуць прадавацца — гэта вызначаюць рэспубліканскія органы дзяржкіравання. Прапановы аб продажы падпрэемстваў на 54 ААТ, аднак становіцца рашэнні прыняты толькі па двух: продаж астатніх будзе недастаткова абгрунтаваны. У гэтым годзе, праінфармаваў Георгій Кузняцкоў, трэба будзе акцыянаваць 213 падпрэемстваў.

Адзавачуючы на крытычныя заўвагі прэм'ера аб ходзе прыватызачы, Георгій Кузняцкоў заявіў, што для актывізацыі пачаў неабходна ўдасканальваць заканадаўства аб прыватызачы. Ужо ў жніўні, паведаміў ён, адвадзены законы напраект можа быць унесены на разгляд у парламент. На думку ж Сяргея Сідорскага, у гэтай справе нельга марудзіць і чакаць яшчэ некалькі месяцаў.

«Неабходнасць унясення змяненняў у закон аб прыватызачы расправаля журналістам і дырэктар фонду дзяржаў-

Най маёмасці Дзяржкаммаёмасці Наталля ЖАРСЕНАК. Паводле яе слоў, закон патрабуе капітальнай рэвізіі, таму што дзейнае ў рэспубліцы з 1993 года, а за гэты час шмат што змянілася і ў заканадаўстве, і ў падыходах да рэфармавання дзяржаўнай уласнасці. Зараз патрабуецца больш гнуткі механізм вызначэння цаны продажу акцыі. У прыватнасці, пры ацэнцы кошту акцыі стратый падпрэемстваў прапануецца перайсці ад рынкавай цаны продажу да продажу па балансаваным кошце. «Калі мы можам мець новую сучасную вытворчасць, то на такіх умовах трэба згаджацца», — лічыць Наталля Жарсэнак. Яна зазначае, што неабходна, вядома, лічыць грошы, але пры тым улічваць і тое, што атрымае на цяперашнім этапе, а што — заўтра. Прычым, размова не ідзе пра продаж маёмасці за бясплату. У кожным канкрэтным выпадку патрэбны індывідуальны гнуткі падыход да вызначэння цаны продажу. Такія падыходы і будуць прапановацца пры рэфармаванні заканадаўства.

Параўноўваючы вынікі прыватызачы летась і ў папярэднія гады, Наталля Жарсэнак назвала значным рэфармаванне дзяржаўнай уласнасці ў 2008 годзе — МАЗ, Мінскі транспартны завод, БелОМА, шэраг іншых транспартных і прамысловых падпрэемстваў. Паводле падлікаў спецыялістаў, агульны статутны фонд гэтых рэфармаваных падпрэемстваў склаў больш за 4 трыльёны рублёў, на іх працую каля 90 тысяч чалавек. «Разам з тым», — падкрэсліла Наталля Жарсэнак, — паставішы задачу рэфармавання дзяржаўнай уласнасці, мы бачым яе не толькі ў змене шэльды з РУП на ААТ. Акцыі павінны даваць прыбытак дзяржаве, падатковыя паступленні, па-

Ва ўрадзе

вышэй занятыя працоўных з належнай зарплатай. І, безумоўна, рэнтабельнасць работы падпрэемства павінна павялічыцца, што патрабуе ўкаранення новых тэхналогій, мадэрнізацыі, патрабуе прыцягнення інвестыцый».

Што датычыцца льготнага продажу акцыяў і аб'явы на чэкі «Маёмасць», то летась быў вызначаны пералік падпрэемстваў, на якіх ён ажыццяўляцца не будзе. У сувязі з гэтым Наталля Жарсэнак патлумачыла, што кожная краіна мае значнае для сябе стратэгічнае ядро сваёй індустрыі, эканомікі і кажа: гэта той сектар, дзе пакуль дзяржава кантралюе пакеты будзе прытрымлівацца да прыходу стратэгічнага інвестара. Разам з тым, для шэрагу падпрэемстваў, якія былі акцыянаваны летась, распрацаваны прапановы на размяшчэнні акцыяў. Дзяржкаммаёмасці падлісана дагаворы дараўнічы на арганізацыю продажу акцыяў гэтых таварыстваў. Першыя пяць месяцаў будзе ажыццяўляцца льготны продаж акцыяў ААТ, а пасля яго завяршэння і абмену на чэкі «Маёмасць» работнікам падпрэемства і асобам, што да іх прыраўнаваны, пакеты акцыяў будуць накіраваны на далейшы абмен на чэкі. «На сённяшні дзень», — падкрэсліла Наталля Жарсэнак, — у аддзяленні Беларускага ёсць акцыі каля 300 акцыянерных таварыстваў. Зразумела, не ўсе яны высокаадаходныя, але трэба ўлічваць, што эканоміка краіны развіваецца і дывідэнды растуць». Да прыкладу, калі ў 2005 годзе даходы ад дывідэндаў у рэспубліканскі бюджэт складалі каля 46 мільярдаў рублёў, то летась — ужо каля 100 мільярдаў.

Дырэктар фонду дзяржаўнай маёмасці Дзяржкаммаёмасці таксама паведаміла, што да 20 лютага ад «Газпрама» паступілі трыяні транш сродкаў за 12,5 працэнта акцыяў «Белтрансгаза». Яна нагадала, што на сённяшні дзень рэалізаваны дагавор куплі-продажу, які быў падпісаны ў 2007 годзе аб продажы 50 працэнтаў акцыяў «Белтрансгаза» цяперша траншамі. Каментуючы інфармацыю наконт прапановы «Газпрама» па куплі 51 працэнта акцыяў «Белтрансгаза», Наталля Жарсэнак адзначыла, што ён нічога не вядома аб падыходах прапановы.

Ігар ШУЧЭНКА.

СЫРОЕ НАДВОР'Е

У сераду — мокры снег, ноччу да мінус 6, удзень будзе каля нуля. У выхадныя дні на большай частцы тэрыторыі краіны чакаецца снег, мокры снег, па паўднёвым усходзе ён будзе чаргавацца з дажджом. Тэмпература паветра ноччу — ад нуля да мінус 6 градусаў, удзень — каля нуля. У нядзелю, 15 лютага, стане на 2 градусаў цяплей.

БЕЛТА.

Прамая лінія

ЗЯМЛЬНАЕ ПЫТАННЕ ПАТРАБУЕ ЗРАЭУМЕЛАСЦІ І ДАКЛАДНАСЦІ

З пачатку года ўступіла ў сілу новая рэдакцыя Зямельнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. У дакуменце шмат чаго новага, што датычыцца зямельнай участкаў для жыхароў у блакаваных дамах, аб зямельнай уласнасці для замежнікаў, аб тэрмінах атрымання зямельнай спадчыны, акрэсліваюцца больш глібка абмежаванні па максімальнай плошчы участкаў для грамадзян і г.д.

12 лютага, у чацвер, з 11.00 да 12.00 у рэдакцыі газеты на ўсе магчымыя пытанні зямельнай тэматыкі і рэгістрацыі нерухомай маёмасці чытачам выдана аджака старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь Георгій Іванавіч КУЗНЯЦОЎ.

Тэлефоны «прамой лініі» 8 (017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія пытанні прымаюцца на тэлефоне 8 (017) 287 17 51 або на адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, на «прамую лінію».

Прамая лінія

СПРАВЫ САРДЭЧНЫЯ

Гэтай тэме будзе прысвечана наша чарговая «прамая лінія». У ёй прымуць удзел загадчык інфармнага аддзялення № 2 10-й мінскай гарадской клінічнай Наталля Якаўлеўна ПАЛІУКОВА і ўрач-кардыёлаг блока інтэнсіўнай тэрапіі Ірына Віктараўна ГРЫШЫНА.

«Прамая лінія» абудзецца 12 лютага, у чацвер, з 16 да 17 гадзін. Званіце па нумарам: 8 (017) 292 38 21 і 292 38 92. Папярэднія пытанні можна пакінуць па тэлефонах: 8 (017) 287 18 36 (Вольга Шаўко) і 287 18 29 (Святлана Барысенка).

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАСІЯ ГАТОВАЯ СКАРАЦЬЦЬ ЯДЗЕРНЫЯ АРСЕНАЛЫ

Кіраўнік расійскага МЗС Сяргей Лаўроў у аўторак заявіў, што Расія гатовая да перамоў з ЗША наконт скарачэння ядзерных узбраенняў. Як адзначыў міністр у інтэр'ю тэлеканалу «Весті», расійскі бок задавалены тым, што новая адміністрацыя ў Вашынгтоне надае такую прыярытэтную ўвагу гэтаму пытанню. У аўторак стала вядома, што новы прэзідэнт ЗША Барак Абама заявіў аб важнасці сумеснага кіравання ЗША і Расіі ў пытанні ядзернага нераспаўсюджвання. Як адзначыў Абама, ён згадаў аб гэтым у гутарцы з расійскім прэзідэнтам Мядзведзевым.

МІЛ'ЯРДЭР РОДЖЭРС: «ХУТКА УСЕ СТАНЕ ФЕРМЕРАМІ»

У інтэр'ю газеце «Business&FM» мільярдэр і адначасова фінансавы, пісьменнік, аналтык і вандорны Кіры Джим Роджэрс, які лічыцца найаўтарытэтным экспертам таварнага рынку, назваў самы перспектывны, паводле яго прагнозу, сектар эканомікі на наступныя 20 гадоў.

Гэта — сельская гаспадарка, якая зменіць лідара апошніх 30 гадоў — фінансавую галіну. Эксперт, які часта ў апошні час паўтараў фразу «Нічо не жадае быць фермерамі», змяняе яе на супрацьлеглы: «Мы хутка ўсе станем фермерамі, і мне варты зрабіць тое ж самае».

У ЗША РАСПРАЦАВАНЫ ЛАЗЕР, ЯКОМУ ЗЫВАЦЬ САМАЛЕТЫ

У ЗША распрацавана рэвалюцыйная зброя будучыні — велізарны лазер, здольны збіваць лятальныя апараты.

Лазер усталяваецца на ўсюдыход «Хаммер», што забяспечвае шырокія магчымасці для яго транспарціроўкі. Яшчэ адной перавагай новай зброі з'яўляецца тое, што яе выкарыстанне не паказвае суперніку месца дыслакацыі войскаў.

СКС АБАРАНЯЕ АД РАКУ І ГРЫПУ

Здаровае палавое жыццё не толькі ўзмаіае настрой, але і дазваляе знізіць рызыка захворвання цэлым шэрагам хваробаў, піша «The Daily Mail».

Так, навукоўцы з Наўнгемскага ўніверсітэта прыйшлі да высновы, што мужчыны, якія прылягаюць жыць паўна-вартасным палавым жыццём пасля 50 гадоў, менш рызкуюць захварэць на рак прастаты. Зрэшты, яны ж вывелілі, што прамернае захваленне сэксам (больш за 20 раз у месяц) ва ўзросце 20—30 гадоў, наадварот, павялічвае гэтую рысіку. Акрамя таго, падчас сэксуальнай блізкасці ў кроў укідаюцца такія рэчывы, які сератонін (гармон, які павышае настрой), і імунаглобулін А, што абараняе нас ад звычайнай прастуды і грыпу.

Брытанскі лекар Сара Бруер сцвярджае, што сэкс усюсна прадуляе развіццё астэпадозу, аб падчас і пасля палавога акта ў мужчын выпрацоўваецца тэстастэрон.

ВЫЙСЦЕ — НОВАЯ ПРАДУКЦЫЯ?

Прыбудоўванне, радыёэлектроніка, станкаінструментальная вытворчасць, машынабудаванне, металургія, прадпрыемствы ваенна-прамысловага комплексу...

Не сакрэт, што фінансавы ўрашэнні перш-наперш адбіліся менавіта на гэтай сферы — у канцы снежня амаль 80 працэнтаў па 182 айчынных падпрэемстваў галіны працавалі па «скарочаным» працоўным тыдні або вымушана стаялі. Ці змяніўся малюнак за апошні час і колькі актуальнай застаецца праблема няпоўнага занятасці зараз? Каб адказаць на гэтыя пытанні, карэспандэнт «Звязда» сустраўся з загадчыкам сацыяльна-эканамічнага аддзела Рэспубліканскага прафсаюза работнікаў прамысловасці Аляксандрам РЫМШАЎ.

— На думку многіх экспертаў, пер

2 З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

ЗВЯЗДА 11 лютага 2009 г.

У Беларусі адменена неабходнасць рэгістрацыі цэнаў на новыя тавары і паслугі, за выключэннем медпаслуг

У Беларусі адменена неабходнасць рэгістрацыі цэнаў (тарыфаў) на новыя тавары (работы, паслугі), за выключэннем тарыфаў на новыя палітычны медыцынскія паслугі. Прэзідэнт Беларусі падпісаў 6 лютага адпаведны ўказ № 70, якім унесены змяненні і дапуняенні ва ўказ ад 19 мая 1999 года № 285.

Як растлумачылі ў прэс-службе, гэта рашэнне дасць магчымасць знізіць дакументаборот, больш аператыўна ўкараняць новыя віды прадукцыі. У цэлым, дакумент накіраваны на ўдасканаленне дзеючай сістэмы цэнаўтварэння, скарачэнне сферы цэнавага рэгулявання, спрашчэнне адміністрацыйных працэдур у галіне цэнаўтварэння.

На індывідуальных прадпрымальнікаў (за выключэннем тых, якія аказваюць платныя медыцынскія паслугі) не будзе распаўсюджвацца патрабаванне аб неабходнасці захавання граничных індэксаў змянення адпучных цэнаў (тарыфаў) і іх рэгістрацыі. Указам адменены абавязак юрыдычных асобаў, індывідуальных прадпрымальнікаў складаць эканамічныя разлікі абгрунтавання цэнаў пры аказанні платных медыцынскіх паслуг, калі змяненне адпучных цэнаў (тарыфаў) на вырабленне тавары (работы, паслугі) ажыццяўляецца ў памеры, які не перасягае граничных індэксаў змянення адпучных цэнаў (тарыфаў), устаноўленых Саветам Міністраў, а таксама пры рэалізацыі вырабленай імі сельскагаспадарчай прадукцыі. З пераліку тавараў (работ, паслуг), цэны (тарыфы) на якія рэгулююцца Саветам Міністраў, рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання і іншымі дзяржаўнымі арганізацыямі, падпарадкаванымі ўраду, Нацыянальнымі банкам, выключачацца шэраг тавараў і паслуг, якія не з’яўляюцца сацыяльна важнымі. Акрамя таго, правы на прыняцце рашэнняў па рэгуляванні асобных цэнаў (тарыфаў) перадаюцца органам дзяржаўнага кіравання, у кампетэнцыі якіх знаходзіцца асноўнае кола пытанняў, звязаных з вытворчасцю тавараў (аказаннем паслуг). Гэта даасць магчымасць праводзіць больш гібкую цэнавую палітыку пры ўстанавленні цэнаў і тарыфаў. Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання.

Беларусь і Ірландыя дамаўляюцца аб умовах аздаарлення юных беларусаў

Прэзідэнт Беларусі адобрыў у якасці асновы для правядзення перагавораў праект міжурдавага дагавора з Ірландыяй аб умовах аздаарлення няпоўнагадовых беларускіх грамадзян у Ірландыі. Адпаведны ўказ Аляксандр Лукашэнка падпісаў 6 лютага.

Цяпер на аздаарленне за мяжу накіроўваюцца беларускія дзеці ва ўзросце ад 7 да 14 гадоў, пры гэтым выязджаць у адну і тую ж замежную дзяржаву яны могуць не больш як тры разы (для дзяржаў, з якімі Беларусь заключыла міжнародныя дагаворы пасля 1 кастрычніка 2008 года). Міністрства замежных спраў Ірландыі зварнулася з просьбай аб заключэнні міжнароднага дагавора на раней дзеючых умовах, а менавіта аб накіраванні дзяцей на аздаарленне ў Ірландыю ва ўзросце ад 7 да 18 гадоў і без абмежавання колькасці выездаў у гэту краіну. Улічваючы, што гуманітарнае супрацоўніцтва з Ірландыяй мае дастаткова маштабны характар (у 2004—2007 гадах ірландскімі дабрачыннымі арганізацыямі на тэрыторыі Беларусі рэалізаваны праекты на суму амаль \$18 млн, пры гэтым штогод праходзяць аздаарленне ў гэтай краіне больш як 2 тыс. беларускіх дзяцей), кіраўнік дзяржавы ў снежні 2008 года прыняў рашэнне аб накіраванні дзяцей у Ірландыю ў парадку выключэння на ранейшых умовах. Адпаведныя палажэнні ўключаны ў дагавор, які заключаецца з Ірландыяй. Правядзенне перагавораў і падпісанне дакумента запланаваны ў лютым 2009 года. Дагавор будзе часова працягнута з даты падпісання да яго ўступлення ў сілу. Пасля яго заключэння штогод на аздаарленне ў Ірландыю змогуць выязджаць амаль 2 тыс. беларускіх дзяцей.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ДАНІНА ПАВАГІ

Напярэдадні 20-гадовай вышаву савецкіх войскаў з Афганістана ў Палаце прадстаўніц ушанавалі дэпутатаў, якія удзельнічалі ў тых баявых дзеяннях. Юбілейнага медала ўдасцены воіны-інтэрнацыяналісты Аляксандр Заўзяля і Уладзімір Васленка.

Уручаючы ўзнагароды, старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў: «Мы сёння аддаём глыбокую даніну повагі тым, хто прымаў удзел у гэтых афганскіх паездках, хто з гонарам выказаў свой воінскі абавязак, хто застаўся верным ваеннай прысязе, усім тым, хто працігнуў тыя славянныя баявыя традыцыі сваіх бацькоў, дзядоў». Адметна, што удзельнікі тых паездкі ёсць і ў складзе Палаты прадстаўнікоў. «Яны вельмі актыўна працуюць за моладдоўца па ваенна-патрыятычным выхаванні, удзельнічаюць у ветэранскім руху», — заўважыў Уладзімір Андрэйчанка. Як адзначыў спікер, у Афганістане ў той час праходзілі службы каля 30 тыс урдажэнцаў Беларусі, загінулых — 771. Падчас гутаркі з журналістамі Уладзімір Васленка, член Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы, прызнаўся, што вайна — гэта выпрабаванне на трываласць, выпрабаванне той прысягі, што даваў у войсках, і адчуванне цяжкага таварыша: «Тыя, хто праслужыў больш, бералі нас на першых аперацыях ставілі за сваёй спінай. Маўляў, вы яшчэ маладыя, вы яшчэ наваеюць, навучыцеся як-жа пераціць нёс... А самай вялікай узнагародай было, калі з «групы, якой я камандаваў, усё вярнулося дамоў». Рашэнне ў заканадаўчым плане пытанню, звязаных з сашыльным статусам ветэранаў Афганістана, на думку дэпутата, будзе працягваюцца. «Мы будзем уносіць свае прапановы, я думаю, што тут трэба больш выкарыстоўваць вопыт і нашых суседніх рэспублік». Старшыня камісіі па нацыянальнай бяспецы Віктар Гумніск упэўнены, што для таго, каб тры паездкі не паўтарыліся, у нашай дзяржаве робіцца нямаля, у тым ліку ў заканадаўчай сферы: «У нас прыняты закон аб парадку накіравання войскішоўцаў, іншых катэгорый асобаў для выканання міратворчых аперацый». І механізм для гэтага, на думку парламентарна, створаны годны. Пры гэтым ён адзначае, што «сёння ёсць яшчэ дастаткова неўрэгуляваных пытанняў у заканадаўчай сферы па сацыяльнай абароне воінаў-афганцаў. Думаю, тут ёсць вялікае поле для работы, і мы да гэтага пытання будзем яшчэ не аднойчы вяртацца».

Ала МАЧАЛАВА.

Мінэканомікі просіць прадпрымальнікаў не рабіць цэнавай анархіі

Змены да Указа Прэзідэнта № 285 ад 19 мая 1999 года «Аб некаторых мерах па стабілізацыі цэнаў (тарыфаў) у Рэспубліцы Беларусь» учора пракаментавалі ў Міністэрстве эканомікі.

— Зараз адмяняецца рэгістрацыя цэнаў на новыя тавары, работы і паслугі, за выключэннем платных медыцынскіх паслуг, — расказаў журналістам **Ігар ФАМІН, дырэктар Дэпартамента па цэнавай палітыцы Мінэканомікі.** — Таксама спрашчаецца выдзенне прадпрымальніцкай дзейнасці ў эканамічным абгрунтаванні цэнаў і тарыфаў: зараз яно не патрабуе на да ўсіх ІП, а не толькі для тых, хто працуе па спрошчанай сістэме падаткаабкладання, як гэта было раней. Таксама эканамічнае абгрунтаванне не патрабуецца для юрыдычных асобаў і ІП, якія рэалізуюць сельскагаспадарчую прадукцыю. У новым пераліку ўжо няма нарыхоткі жыцця, паліяўных пудэвач, рамонт медтэхнік, вырабы і рамонт акулярнай оптыкі, паслуг, якія аказваў Дэпартамент па грамадзянстве і міграцыі МУС і... залогавых цэнаў на шклатуру.

Ігар Фамін зварнуўся да прадпрымальнікаў з просьбай рэзка цэны не павышаць:

— Мы спадзяёмся, што не будзе цэнавага бязмежжа, якое мы назіралі ў студзені. Мы разумеем, што эканоміка павіна развівацца па сваіх законах і што, калі адбылася разоваа дэвальвацыя, то пакрыць гэтыя выдаткі трэба, але рабіць гэта трэба не за адзін раз, не абвальяна, як паказалі правяркі. Я прашу, каб было разуменне крокаў дзяржавы і не было разваага павышэння цэнаў. Мы прапануем ажыццявіць гэтыя павышэнне заплаена: вядома, выдаткі трэба кампенсаваш, але рабіць гэта трэба разумна.

Павел БЕРАСНЕЎ.

УВЕДОМЛЕНИЕ

о проведении очередного общего собрания акционеров открытого акционерного общества «Универсам Рига»

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Рига» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 17 марта 2009 года в 13.00 со следующей повесткой дня:

- О результатах работы Общества за 2008 г. и основных направлениях деятельности Общества в 2009 г.
- Отчет Наблюдательного совета о проделанной работе в 2008 г.
- Утверждение заключения Ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2008 г. Рассмотрение результатов аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2008 г.
- Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, счета «прибыли и убытки» Общества за 2008 г.
- О распределении чистой прибыли (покрытии убытков) за 2008 г. и выплаты дивидендов.
- О направлениях использования чистой прибыли в 2009 г.
- Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.

Собрание состоится по адресу:

г. Минск, ул. Сурганова, 50, ОАО «Универсам Рига».

Регистрация участников собрания будет проводиться в день собрания с 12.30 до 13.00. Акционерам необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность; представителю акционера — доверенность и документ, удостоверяющий личность.

УНП 100929678

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Рига»

АБВАЛУ БЕЛАРУСКАГА РУБЛЯ НЕ БУДЗЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка абвргае домыслы аб няўнасці нейкай тайнай змовы з Масквой. Кіраўнік дзяржавы таксама падкрэсліў, што ў час нядзюўнага пасяджэння Вышэйшага Дзяржаўсва- та ў Маскве не веў ніякіх тайных перагавораў з расійскім кіраўніцтвам.

«Я ніколі за гэта прадзіцтва не з кім не веў тайных перагавораў. Зразумела, частка перагавораў кіраўнікоў дзяржаў можа мець закрыты характар, але каб дзесяці цшком, тайна весці перагаворы па важнейшых пытаннях жыцця краіны — гэта на мяне наогул не падобна. Я заўсёды быў адкрыты і шчыры. Гэта мой прынцып і палітыка», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Пры гэтым прэзідэнт заўважыў, што ў выбудованай адноснай лужы бакі, які правіла, ідуць насустрэч адзін аднаму па тых або іншых пытаннях.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што сёння Беларусь куліць у Расіі прыродны газ па цэнах ніжэйшых, чым Украіна або, напрыклад, Германія. Адначасушы цесная сувязь, якія існуюць у Беларусі і Расіі не толькі ў эканоміцы, але і ў іншых сферах, Аляксандр Лукашэнка сказаў: «Калі б мы плацілі за прыродны газ столькі ж, колькі Украіна і ФРГ, то гэта было б абсурдам».

«Некаторыя «чмарозкі» разва- рваюць народ. Што, яны хацелі б і рыбку з’есці і яшчэ штошчы мець? Так не бывае. Калі вы хочаце мець якія-небудзь ільготы, то за іх нечым трэба плаціць. Сёння ня-

ма такіх людзей, якія б вам штосці гатовы былі зрабіць за проста так, за дзякуй. Напрыклад, унясіце свой уклад, хоць бы прыкрываіце сістэмы ППА тую тэрыторыю, за якой атрымліваец газ танней», — адзначыў беларускі лідар. Пры гэтым Прэзідэнт асабітва падкрэсліў, што з падлісаннем у Маскве пагаднен- ня аб стварэнні Азінай рэгіянальнай сістэмы ППА Беларусі і Расіі прыключна нічога кардынальна не змянілася. «Нічога не адбылося. Падпісаны дагавор — працэс фар- мализаваны. Але ж і без гэтага дагавору мы працавалі ў такім жа рэжыме, перадавалі усю інфармацыю на ППА асярэдкам, хоць і не было яшчэ гэтага пагаднення».

«Калі вы хочаце, каб вам хто-небудзь пайшоў наасустрэч, штосць танней прадаў, то і вам трэба пайсці наасустрэч, рабіць для гэтых людзей што-небудзь танней», — дадаў беларускі лідар.

Адказваючы на пытанні журналістаў, Аляксандр Лукашэнка таксама закрануў нядзюўна створаны пры Адміністрацыі Прэзідэнта Бела- русі Грамадска-кансультацыйны савет. «Прыходзіць на пасяджэн- ні савета, гаворыць, уносіць пра- пановы. Але калі нехта думае, што гэты савет будзе «парламентскай трыбунай», дзе можна гвалтам крычаць і праштурхоўваць свае брудныя ідэі, то гэтага не будзе. Толькі дэлавава размова і дэлега- вая парада, і тады ён будзе чуць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Расія зацікаўлена ў адкрыцці беларускіх зборачных прадпрыем- стваў на сваёй тэрыторыі. Гэта ад-

Замест таго, каб выводзіць завод з крызісу, ён вырашыў прыхапіць прадпрыемства сабе

Гэтым пытаннем займалася ўпраўленне КДБ Рэспублікі Беларусь па Гомельскай вобласці, і леташ ва ўзбуджанай крымінальнай справе была, як гаворыцца, пастаўлена тлустая кропка. Маём на ўвазе, што адбыліся суды першай і наступнай інстанцый, прыгавор уступіў у законную сілу. Зламыснік пазбавіў волю на сем гадоў у калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці. Ён павінен вярнуць прадпрыемства 662 мільёны рублёў у якасці нанесенага ўрону. Але аб усім па парадку.

Вінаробны завод «BST Ltd», што знаходзіцца ў Гомельскім раёне і з’яўляўся структурным падраздзя- леннем мінскага таварыства з аб- межаванай адказнасцю «BST Ltd», ляманіла некалькі гадоў, на што было свая прычына. Дастаткова сказаць, што яшчэ ў 1999 годзе была ўзбуджана справа аб банк- рудстве таварыства з яго гомель- ской філіялам, і знешнім кіраўніком паводле яе было прызначана за- крытае аццяльнярнае таварыства «MaliocSkansky». Дырэктар яго ў 2000 годзе прынуў на паслду на- месніка кіраўніка таварыства «BST Ltd» па вытворчасці Фелікса Пеке- ра. Паміж гэтымі двума начальні- камі пачаліся канфлікты, і апошні быў звольнены, але суда аднаў яго на працы. А ў лютым 2003 года Фелікс Леанідавіч у дадатка да ска- жанага стаў выканаўцам абавязкаў кіраўніка вінаробнага завода.

На той час крэдыторскаа запя- занычасць прадпрыемства складала, як сведчаць судовыя матэрыялы, прыкладна тры мільярды рублёў. Натуральна, асноўнай задачай Фелікса Пекера было паліяшэнне плацежаздольнасці прадпрыемства, аднак да канца першага паў- годдзя яна павялічылася больш як на пяць мільярдаў. Вядома, што,

У першай палове мая 2003 го- да ён скарыстаўся службовымі паў- намочтвамі і «пайшоў на лігу». А менавіта: аформіў ілжывы дагавор паміж прадпрыемствам і маскоў- ской ТАА «Тэхнікамсэрвіс», якое ўжо не ажыццяўляла гаспадарчым дзейнасць і фактычна нечым на- галавала сабой сумна вядомыя га- галёўскія мёртваы душы. У ім чор- ным па белым было напісана, што завод набывае ў гэтага таварыст- ва з абмежаванай адказнасцю два з паловай мільёны шклянных бут- лок для разліўвіна і што магчы- мый формай разліку будучь эквалі банку Рэспублікі Беларусь.

Наступны крок Пекера — прапа- нова намесніку дырэктара ААТ «BST Ltd» купіць эквалі ў банку на пяць мільятраў для вытворчасці віна:

«Крызіс — гэта страшылка, якой вашы пужаюць нашых, а нашы вашых»

У рыбным адзеле крэмы гламурненька апранутая дзясчын- ка бярэ ўпакоўку крэветак. «Пакалдіз назад! Абідзецеш — эканамічны крызіс!» — спяняе не элгантная жанчына, відаць, маці. Рэальна мы пакуць не вельмі востра адчулі на сабе змяненні ў сусветнай эканоміцы. Але ж, на ўсёй выпадак, не далёка схаваны рэцэпты, як жыць больш шчыра.

Па электроннай пошце я спы- талася ў свайго амерыканскага сябра, як ён адчуў на сабе уплыў крызісу. Ён адказаў так: «Крызіс? Бос сказаў, што бонусы сёлета бу- дучы меншымі. Аднак знічпа па- танней бензін». З гэтага кароткага пасланья я зрабіла выснову, што работу відзааператара на прыват- ной фірме ён не страціў, а вось тое, што бензін каштуе значна менш — для яго куды важней.

А мае калегі пішучь тым часам, што «ўрокі эканоміі» — гэта адно з апошніх захопленых амерыканцаў, выкліканае эканамічным крызісам. Большасць грамадзян з цяжкасцю асасноўваюць існаванне самой кан- цэпцыі эканоміі, гэта мае адносны нават да сям’яў са сціплым дахо- дам. Ён наведвае кулінарныя кур- сы, якія праводзіць сетка крамаў Stop & Shop і гаворыць: «Зараз я гатую значна лепш. Раней муж і сын скардзіліся. Прывыклі адзіць па рэстаранах. Там адзін абед каштуе 50—60 далараў, на гэтыя грошы сям’я можа есці тры дні».

Я так ужо і ўявіла, як наша бе- ларуская бабка Ганна з вёскі Ва- лійскай Аўшкікі ідзе запісвацца на се- мінар па ўроках кулінарнай эканоміі. Яна, якая перажыла пасля- ваенную галадуху, сама каго хо- джаш навучыць боршч з лебяды і прыжкі з падмарожанай бульбы гатаваць. Мая маці ўзагалад ця- кава рэцэпт стравы пад назвай «Ця- цера». Сухафрукты завараліся звычайна, які кампот. У гаршчок звалілі таксама праса і цукровы бу- чык, таму што і за акіянам яны ад- казаныя за бюджэт. Але, лічачь рас- працоўшчы ідэй рабіць грошы з паветра, чаму-небудзь можна на- курыць і мужчын. Напрыклад, не так хутка вадзіць машыну — такім чынам можна эканаміць бензін.

Зараз я ўсім сваім замежным сябрам задаю пытанне: як жывецц- ся пры эканамічным крызісе? Ад- каз ад сяброў з Канады я атрыма- ла такі: «Крызіс — гэта страшыла- ка, якой вашы пужаюць нашых, а нашы вашых. Я пішу ўмоўна «на- шы-ваш», каб падкрэсліць адглед- ласць. А так я «наш», у сэнсе «ваш», савецкі. Асабітва крызіс і не

ПАРУ СЛОЎ НАПЯРЭДАДНІ КІРМАШУ... Погляд

Цяпер у Беларусі пачалася пера- рэгістрацыя розных устаноў, у тым ліку ў ўзросты, якіх у нас звыш 600 (ва ўсім разе ў 2007 годзе бы- ло 662, у тым ліку толькі 6 дзяржаў- ных). Большасць з гэтых выдвечт- ваў, існуючы толькі для атрымання матэрыяльнай выгады на сучасным кіўным рынку, гадзімі наўмысна не вышукваюць «нывягнаныя» беларус- рунікі і ўмоўнымі дапаможнікі для с- рэдніх школ рэспублікі, з аднаго бо- ку, і малатэрыяны (200, 100 імені эксэмпіляраў) зборнік навуковых прац, матэрыялы канферэнцый, аўтарска- вых дысертацый і г.д. Калісьці, не- дзе ў 1970-я, я, помніцца, на старон- ках «ЛіМА» крытыкаваў беларускія дзяржаўныя выдвечтвы (а гэта та- кія толькі і былі), што яны з таўднай колькасцю выдвечтвы сталі вышукваць «ўсяго» 16 % кніг на беларускай мо- ве. У той час існавала яшчэ даўнае не- распадарджанне Дзяржмагма ад вы- даўцы ў бльш рэспублічкі СССР не менш 25 % кніг на нацыянальных мо- вах. На гэта я і спасылаўся. А тут, у незалежнай Беларусі, — менш за 7%...

Дзе пішу ў сваю любімую «Звяз- ду» гэтага нікто і не хавае. На нядзю- лій прэс-канферэнцыі ў Мінску намес- нік міністра інфармацыі Ігар Лапцёнк з мўным шкадваннем (што і зразу- мела) паведаміў: у 2008 годзе на бе-

значыў Прэзідэнт Беларусі Аляк- сандр Лукашэнка, адказваючы на пытанні журналістаў пасля навед- вання ААТ «Лідсельмаш».

«Расія, таксама як і мы, зацікаў- лена ў адкрыцці калі не вытворчасці, то хоць бы ў тым, каб наладзіць зборку нашай тэхнікі. Усе краіны ў свеце дзейнічаюць такім чынам. У некаторых краінах СНД ужо нала- джана малакаператрапоўчая вы- творчасць».

«Дапущыць, у Маскве ёсць жа- данне адкрыць зборку, а потым, магчыма, і вытворчасць аўтамабі- ляр МАЗ. А затым, можа, і трактар- ры будзем збіраць. Там ёсць люд- ді, гатовыя канвееры — завозь і пачынай збіраць прадукцыю», — дадаў Прэзідэнт.

Падпісане ў Маскве пагаднен- не аб стварэнні Азінай рэгіяналь- ной сістэмы ППА з’яўляецца выгд- ным для Беларусі, і для Расіі.

«Пад гэты дагавор у бліжэйшы час будзе падпісаны пратакол, па якім Расія будзе ўкладваць сродкі ў выглядзе камплектуючых да сістэм ППА. І будзе гэта пастаўляць нам за свой кошт. У гэтай частцы пад- пісаны дагавор нам выгадны. Вы- гадны ён і Расійскай Федэрацыі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што беларускі бок «пры- крывае Расію ад Чорнага мора да Балтыкі». Пры гэтым Прэзідэнт да- даў: «Розныя выкрыкі і выгібы аб тым, што мы быццам бы прадалі суверені- тэт, — гэта абсалютнае глупства».

Сельгасмашынабудаванне ў Бе- ларусі застанецца ў ліку прыярэ- тэтных галін.

Замест таго, каб выводзіць завод з крызісу, ён вырашыў прыхапіць прадпрыемства сабе

сыравіну і камплектныя часткі, і той набыў іх на суму ў 662 мільёны руб- лёў у філіяле № 2 ААТ «Банк «Зва- латы талер» горада Мінска. Назва- ныя каштоўныя паперы трапілі ў рукі Пекера, а грошы за іх пералічаны на рахунак банкаўскай установы з разлікавага рахунку завода.

Такім чынам, выканаўца абавяз- каў кіраўніка прадпрыемства насу- перак інтарэсам калектыву, клопа- цічыся аб сваёй уласнай кірав- ні, дзейнічаў паводле свайго мерка- вання і перадаў эквалі аднаму толькі яму вядомаму чалавеку для пагашэння і пералічэння грошай у Балтыйскі міжнародны банк (Лат- вія). Іх атрымала нехта Ірына Мі- хайлаўна Мітрафанова, быццам бы жыхарка Санкт-Пецярбурга, якую не знайшлі, бо яна паказала «лю- бы» пашпарт і такую ж даверна- сьці адной з латвійскіх фірмаў.

Каб заблытаць следы значын- ства, Фелікс Пекер аформіў заре- ней ілжывы акт прыёму-перада- чы экваліў фіктыўнаму атрымаль- ніку, вышэйазванаму ТАА «Тэхні- камсэрвіс». Маўляў, усё зроблена па законе, як належыць.

Ніякіх бутзел на завод не па- ступіла, і гэта стала вядома каму трэба. Да таго ж тыя бутзелькі та- ры не патрэбны былі, а калі і па- трэбныя, дык іх можна было на- курыць у Беларусі. Дагавор на за- купку бутзелк Феліксам Пекерам быў заключаны без ведама знеш- няга антыкрызіснага кіраўніка.

Усё гэта выклікала канючына па- дазрэнні заснавальніка таварыст- ва «BST Ltd», у якіх былі звесткі аб тым, што адбылося пасяджэнне гас-

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Замест таго, каб выводзіць завод з крызісу, ён вырашыў прыхапіць прадпрыемства сабе

адчуваем. Бензін патаннеў. Быў тэбле лаяльнасцю і не сыходзіць да больш танных канкурэнтаў». Мно- гія нашы айчыныя гандляры за па- прыяджэння гды толкам не паспелі навучыцца рабіць энжыі, так што пакуць яны зразумоўць, што пра- водзіць пэўныя акцыі выгадна, у эканоміцы наступіць пад’ём. Не без нашых з васті намаганняў.

У Амерыцы праводзяць такса- ма семінары па эканоміі электрыч- насці. Наша блявая сучайчыніца па- ведамляе: «Калі сыходзіць з дому, правяраю, ці паўсюль выключана электрычнасць. Мы плацілі за яе па 75 далараў у месцы. Цяпер уся- го 60». Амаль усе курсы. Для жан- чын, таму што і за акіянам яны ад- казаныя за бюджэт. Але, лічачь рас- працоўшчы ідэй рабіць грошы з паветра, чаму-небудзь можна на- вучыць і мужчын. Напрыклад, не так хутка вадзіць машыну — такім чынам можна эканаміць бензін.

Зараз я ўсім сваім замежным сябрам задаю пытанне: як жывецц- ся пры эканамічным крызісе? Ад- каз ад сяброў з Канады я атрыма- ла такі: «Крызіс — гэта страшыла- ка, якой вашы пужаюць нашых, а нашы вашых. Я пішу ўмоўна «на- шы-ваш», каб падкрэсліць адглед- ласць. А так я «наш», у сэнсе «ваш», савецкі. Асабітва крызіс і не

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

У Беларусі ў сярэднім на 10 працэнтаў зніжаны закупачныя цэны на малако для рэспубліканскіх дзяржаўных патрэбаў

Такое рашэнне змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў ад 9 лютага № 164, паведамліл карэспандэнт БЕЛТА ў Апараце Саўміна. Па- станова ўступае ў сілу з дня яе прыняцця. Закупачныя цэны на малако «Экстра» з Вр190 да Вр350 за 1кг зніжаны да В

Бераг надзеі

Пакуль мы высвятляем, што больш выгада: старэйлізацыя ці ўсыпленне, яны чакаюць гаспадару і дапамогі. У іх усяго пяць дзён. Выратаванне бяздомных жывёл у Мінску можа апынуцца пад пагрозай.

— І хто скажаў, што ён дзік? — пытаецца Ірына, валанцёр ГП «Фаўна горада», вывоззячы з вальера Ф 13 новага сабаку. — Я толькі скамандала «на выгул». Ён узняўся і пайшоў: не бяздомны, а згублены — адразу бачна.

Такіх даверлівых і пакорлівых тут мала. Сабакі паспелі пабачыць чалавечую жорсткасць і адцнуць на сабе жыццёвую несправядлівасць. Пабітыя, галодныя, яны трапляюць у «Фаўну горада» пасля адлову. Гэта жакліва працэдура, падчас якой часта выкарыстоўваюць удаўкі, прымяняюць фізічную сілу. «Сабакі з надломленай псіхай» — так на поўным сур'ёзе іх тут называюць. Афіцыйна ў гэтых жывёл усяго пяць дзён. На шосты — эўтаназія. Але з таго часу, як на прадпрыемстве з'явіўся напрамак заалягічнабарончай дзейнасці, сітуацыя змянілася ў лепшы бок. Ёсць гадаванцы, якія на прадпрыемстве жывуць і па паўгода, іх лечачы, стэрэлізуючы, выхоўваючы, адаптуючы да новага жыцця. Многім знаходзяць гаспадароў.

— Які худы, відаць, даўно згубіўся, доўга бадзёўся. Нічога, адкормім, — размаўляе Ірына з навічком. — Як жа мы назавем цябе, Ф 13? А давай ты будзеш Кімі. Падбаецца? Хлопцы, не ўсыпляйце яго, калі ласка, — звяртаецца валанцёрка да ветэрынараў. — Гэта будзе мая Кімі.

— Тады трэба запісаць яго на стэрэлізацыю, — раіць Наталля Александрэўна, намеснік дырэктара па заалягічнабарончай дзейнасці ГП «Фаўна горада» і дадае шпатам: «Я аплучу. Раз вырашылі ратаваць Кімі, тады вазьму на сябе аплучванне».

— Бачыць, які худы — трэба глістую пагнаць, хутчэй ад'есца, — заўважае ветэрынар і цягнецца ў аптэчку па шпрыц.

Цярпліва і даверліва Кімі лёгка пераносіць два ўколы і пакорліва дае апрагнуць на сябе новы камбінезон. Валанцёры хвалююцца: ці не будзе адзенне цяжкім для яе вагі. А я накіроўваюся да вальера з надлісам: «Пітбуль Дэн, без званка адміністрацыя не аддаваць», і нумар тэлефона. Адміністратар ведае ўсіх жывёл, ведае іх звычкі, но-раў, асаблівасці, ведае, каго можна аддаваць, каго яшчэ трэба паглядзець, прывіць, хто збіраецца на стэрэлізацыю/кастрацыю, каму якая ўмова патрэбная. Пасяда адміністрацыя з'явілася на прадпрыемстве таксама нядарма.

— Яшчэ паўтара года таму «Фаўна горада» займалася выключна адловам і ўсыпленнем жывёл, — узгадвае валанцёр Кацярэяна. Яна застала тых часы. — Гэта была сапраўдная жывадзёрня. Нас тады і блізка не пускілі да вальеру, не дазвалялі знаміцца з жывёламі, выгуляваць іх. Пра лячэнне і гаворка не шла. Калі за цяжкіх дзён іх не забіралі, калолі Т 61, і іх больш не было. З жахам узгадваю тых часы і баюся, што яны могуць вярнуцца.

Паўгода замест пяці дзён Наталля Бялянава прыйшла ў «Фаўну» як раз паўтара года таму. З яе ўсё і пачалося.

— Я тады з сям'ёй ужо жыла ў Маскве. Прыехала неяк у Мінск у госці да сяброўкі і выпадкова згубіла чужога сабаку. Доўга шукала яго. Зварнулася на прадпрыемства, заплаліца грошы ляцкам, каб не забіваў, а вярнулі мне. Сама зрабіла вялікі падвартнік і хадзіла з ім па горадзе. Праз тыдзень знайшла сабаку. Але я не суталюкала, а наадварот, развядраціла душу. Я пабыла на прадпрыемстве, даведалася

пра стаўленне да бяздомных жывёл і вырашыла з гэтым змагацца. Наталля Александрэўна пераехала ў Мінск і занялася ратаваннем жывёл. Хутка пра яе дзейнасць ведаліся мясцовыя ўлады, пранала пасаду дырэктара «Фаўны горада». Але яна адмовілася: «Мне не пасада патрэбна, не магу ў кірэле сядзець. Я тут, каб рабіць справу свайго жыцця». Тады спецыяльна для Бялянавай на прадпрыемстве ўявілі новую пасаду — намеснік дырэктара па заалягічнабарончай дзейнасці. Пакрысе набраў сілу валанцёрскі рух. Рэгуляваць колькасць бяздомных жывёл сталі іншым шляхам. Жывёл пачалі аплучыць, дапамагаць ім, даглядаць і стэрэлізаваць.

ХТО СКАЗАЎ «ГАЎ», ЦІ Бяздомнае жыццё ў пяці дзён

«Фаўна горада» занялася не забойствам, а ратаваннем.

— Наш шлях больш выгадны нават у фінансавым плане, — распавядае Наталля. — Бярэм мінімальна: сабака ашчэняецца два разы на год, мінімум па шэсць штук, большшад з якіх жаночага полу. Калі мы стэрэлізуем адну суку, гэта ўжо на дванаццаць сабак у год менш. Іх не трэба лавіць, трымаць тут і карміць, траціць лекі на ўсыпленне, афармляць талоны, адвозіць на скотамогільнік. Гэта вялікая эканомія. Адна стэрэлізацыя каштуе менш за выдаткі, якія прадпрыемства нясе, проста забіваючы іх. За мінулы год мы стэрэлізавалі 210 сабак, прычым 75 з іх — за грошы спонсараў і валанцёраў. Пра маральны бок і кажаць не варта. Я размаўляла з урачом, якая працавала тут раней. Кажа, у дзень прымушалі ўсыпляць па сто дваццаць жывёл. На шасцідзясят пачыналіся галюцынацыі. Людзі не могуць толкі забіваць. Нават калі гэта неабходна, ім патрэбна кампенсцыя: яны павінны лячыць і ратаваць іншых.

Цяпер у «Фаўны» ёсць ліцэнзія на аказанне ветэрынарнай дапамогі, дзейнічае дамоўленасць з ветэрацыяй Маскоўскага раёна горада Мінска. Там жывёлы здаюць аналізы, праходзяць рэнтген, стэрэлізацыю і кастрацыю, там іх прымае і лечыць доктар. Калі ў 2007 годзе ўсыпілі чатыры з паўвоя тысячы бяздомных сабак і катой, то ў 2008-м — дзве тысячы. Усыпляючы ў асноўным хворых, пакаленчаных, агрэсіўных — тых, каму ўжо нельга дапамагчы і для каго наўрад ці знойдзецца гаспадар. «А здаровых уладкоўцаў, толькі на гэта патрэбна больш за пяць дзён, — кажа Наталля Александрэўна. — Цяпер за кожны дзень утрымання звыш гэтага тэрміну нам, з дапамогай валанцёраў, дазваляецца плаціць па новых тарифах па п'ятдзесят тысяч за сабаку. На гэтым настойвае новае кіраўніцтва. Шукаем спонсараў».

Два гады таму, крхну раней, чым пачалася заалягічнабарончая дзейнасць на «Фаўне», было зарэгістравана грамадскае аб'яднанне абароны жывёл «Эгіда». Наталля Бялянава стаяла ля яго вярхоў і з'яўляецца яго старэйшай. Усыпляць бяздомных жывёл на «Фаўне» сталі радзей, яны пачалі за-трымлівацца, гаспадары знаходзіліся някутка, а адлоў не спыняўся. Месца на прадпрыемстве не халала. Аб'яднанне «Эгіда» стварыла прытулак для бяздомных жывёл у вёсцы Паперна пад Мінскам.

НАВАГОДНІ ПАДАРУНАК
У мінскай кватэры Наталлі Бялянавай жыве тры сабакі, каткі. Усе яны некалі былі бяздомнымі, кожная з іх чакала ўсыплення. Апошняга яна назвала Мусам за тое, што такі «салодкі». Мус трапіў у «Фаўну» пабітым і нямоглым, была патрэбна неадкладная дапамога. Ён перанёс аперацыю, доўга

прыходзіў да нармальнага стану, дрэнна ішоў на кантакт з людзьмі. За паўгода сабаку так ніхто і не забраў з прадпрыемства. А Наталля Александрэўна зразумела, што не зможа адлаж яго. Зараз Мус спіць у мяккім лоджы гаспадыні, а яна п'е гарбаты з кубка, дзе змешчана яго фотаздымак.

Сям'я Наталлі Александрэўны так і засталася ў Маскве. Спачатку родныя крэйдуліся і папракалі, што яна пакінула іх дзесяць сабак і катой, а пасля пачалі дапамагаць. Сын Уладзімір стварыў сайт www.egida.ucoz.ru і пра свёрну актыўна выдзіе яго.

Трыццаць першага снежня, перад самым Новым годам, у прытулак прывялі сабаку. Кірыл пакусаў

Яго разоў пяць ставілі на ўсыпленне. І ўсе пяць разоў выратоўвалі. Аднойчы ў «Фаўну» прыйшла жанчына прыгледзець сабаку. Яна доўга блукала між халодных вальеруў, і раптам яе вочы сустрэлі спячкі позірк. Жанчына не змела мінуць яго. Патапа забралі ў Ратамку. Зрабілі вялікі вальер у двары, узлі для яго стэрэлізаваную сяброўку, каб лепш праходзіла рэабілітацыя. Сабака-павадыр для сабакі таксама бывае. Патап навучыўся падмацаваць па левыці, праходзіць ганак. Ён пакінуў зручны вальер і цяпер добра арыентаецца ў хаце.

УЛАДА МНЯЕЦЦА
Так, як Кірылу і Патапу, шчасліцы далёка не ўсім. Адных усып-

дваіх чалавек падчас бойкі з іншым сабакам, у тым ліку і свайго гаспадару. Яго баяліся людзі, а ён баяўся людзей. Палахлівы, ён быў такі ж, як і тыя, «з надломленай псіхай», што прайшлі адлоў. Сам'я Наталлі Александрэўны прыехала ў Мінск, каб пазнаёміцца з Кірылам. Яны доўга прыгледзіліся, шукалі падыход, урэшце пасябравалі. Кірыла з дапамогай валанцёраў адвезлі ў Маскву. Там ён прайшоў заняткі з інструктарам і псіхалагам. Сёння амерыканскі стафардшырскі тэр'ер Кірыл — шчаслівы і здаровы сабака, які дорыць шчасце сваім гаспадарам. Мусіць, няпраўду кажуць: які Новы год сустрэнеш, так яго і праывядзеш.

СЛЯПЫ ПАТАП
Дварняк — радзей. Хворыя і знявечаныя амаль нікому не патрэбны. Але бывае і такое, што да «Фаўны» пад'язджае дарагая машына, з яе выходзіць стэльны, дагледжаны мужчына і кажа: «Дадайце мне самага бесперспектыўнага, якога ніхто не хоча браць». І вядзе адлоўца сцяра. Бяруць і трохпаўны, і лібелзны, і сплячкі. Усе жывёлы праходзяць медыцынскі агляд, іх прынямаюць. Таму заразных хваробаў быць не можа.

Патап трапіў у адлоў па сваёй спеласці. Вялікі чорны сабака зусім не арыентаваўся ў прастору. Баюся нават з вальера выходзіць, бо спатыкаўся на кожным кроку.

лячы, іншыя паміраюць ад захворванняў. Не хапае грошай лячыць усіх бяздомных жывёл, якія трапляюць у «Фаўну», а яны не вытрымліваюць умоў утрымання; перапоўненыя вальеры, холад. У пачатку там нават вада ў місцы пераўтвараецца ў лёд.

На прадпрыемстве «Фаўна горада» знаходзіцца каля 90 сабак і 40 катой. Наталля Бялянава сцвярджае, што іх чакае смерць, калі сітуацыя не зменіцца. Па яе словах, на прадпрыемстве вырашлі ліквідаваць заалягічнабарончую дзейнасць, у тым ліку і стэрэлізацыю жывёл. Новы дырэктар ГП «Фаўна горада» Аляксандр Тамашэўскі лічыць, што заданча «Фаўны» — ачышчаць горад ад бяздомных жывёл.

Наталлі Бялянавай праналавілі перайсці на пасаду намесніка дырэктара па вытворчасці, бо намеснік па заалягічнабарончай дзейнасці на прадпрыемстве не будзе. Улюбёная ў жывёл, яна баіцца нават знаёміцца з новымі абывацкамі і паўтарае: «Я не шукаю работу, я адтохо не хоча браць». Яна баіцца, што ад іх і напруга, на якой пайшло паўтара года, нічога не застанецца.

А бяжыць яна часта, запусціўшае намеснік дырэктара ГА «Мінская гарадская жыллёвая гаспадарка» Галіна Глівейч, у тым ліку і ад іх разоў не зменіцца, — кажа Галіна Мікалаеўна. — Проста Аляксандр

Веніямінавіч глянуў свежым вокам, заўважыў невялікія недахопы ў дзейнасці арганізацыі і вырашыў ліквідаваць іх, навесці парадак.

З самім Аляксандрам Веніямінавічам, на жаль, пагутарыць нам не давялося, таму Галіна Мікалаеўна агадзілася расказаць пра змены, якія ў хуткім часе чакаюць «Фаўну горада».

— Мы плануем перагледзець тарыфы на аказанне паслуг па адлове жывёл, бо год гэты будзе складаным у фінансавым плане, а ў «Фаўны» і без таго запавычанасцю хапае. Тым не менш стэрэлізаваных жывёл будзем працягваць, — распавядае Галіна Глівейч, — хоць гэта і не ўваходзіць у першачарговую функцыю прадпрыемства. Але ўсё павінна быць у разумных межах: нашоце стэрэлізаваных сабак, кожнаму п'ятнаццаць гадоў і якога ніхто не зачэкае браць. Маладых, здаровых, для якіх знаходзіцца гаспадары, — калі ласка. Мы нават эканомам выдзелілі на гэта грошы, хоць і ёсць такая дамова, што стэрэлізацыя праводзіцца за кошт спонсараў і валанцёраў. І па магчымасці будзем працягваць тэрмін утрымання кожнай жывёлы: калі аб'ектыўна ў іх ёсць шанец знайсці гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

«Фаўна» разам з «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркай» цяпер займаюцца карэкціроўкай праектна-каштарнага дакументацыі на будаўніцтва яшчэ аднаго пам'яшкання прадпрыемства. Як расказала Галіна Мікалаеўна, там размацавалі гаспадароў, будзем чакаць больш за пяць дзён.

ЯК ПАДЧАС КРЫЗІСУ НЕ ПАСТАВІЦЬ АЎТА НА ПРЫКОЛ?

Мяркуючы па колькасці аўта на вуліцах беларускіх гарадоў, машына для нас стала сапраўды сродкам перамяшчэння. Аднак ва ўмовах сусветнага эканамічнага крызісу такі звыклі памочнік, без якога як без ног, зноў можа лёгка перайсці ў катэгорыю раскошы, якая ў стане істотна палегчыць ваш і без таго «усохлы» кашалёк. Нўжо прыйдзеца пакінуць яго на паркоўцы?

Аказваецца, не ўсё так страшна. Прытрымліваючыся нямецкіх правілаў, можна і наддзялі без асаблівага ўрону сямейнаму бюджэту карыстацца чатырохколым дасягненнем цывілізацыі.

Скраціць расход паліва... удвая!
Безумоўна, галюйна частка выдаткаў на спруўны аўтамабіль — паліва. Натуральна, стрэлка яго расходу «не будзе кідаць у дыржык», калі ваша машына ездзіць на дызэлі ці, яшчэ лепш, — на газу. Але эканоміць можна і на бензіне. Нейкага аднаго пункта будзе недастаткова, а воль наступны комплекс мераў прынясе вынік.

Крок першы: праверка паветранага фільтра
Спецыялісты раць пачынаць эканомію паліва з правёркі паветранага фільтра. Брудны фільтр змяняе наступленне паветра ў рухавік, што ў сваю чаргу павялічвае расход паліва. Сярэдні рэгламент яго замены — праз 10 тысяч прабегаў. Але калі аўтамабіль эксплуатаецца ў не вельмі спрыяльных умовах, гэта можна рабіць і часцей. Прынамсі, двойчы за год.

Крок другі: правярэем ціск у шынах
Другі распаўсюджаны фактар, які ўплывае на расход паліва, — ціск у шынах. Мяккія шыны — большы расход. Варта недакачаць усяго 0,3 атмасферы, каб трымаць 7 працэнтаў перарасходу. Правярэць ціск трэба на халодных колах, бо пры з'ядзе яны нагрэваюцца і ціск павялічваецца. З мэтай дадатковай эканоміі паліва ціск у шынах можна нават узяць вышэй за норму на 0,3 бара, але гэта павялічыць нагрукі на падвеску аўта. Да таго ж пагоршыцца кіравальнасць, што ўплывае на беспяку, якая, безумоўна, даражэйшая за бензін. Вырашаць вам. Дарэчы, язда ляхом на зімовай шпыванай гумі павышае расход паліва на 6 працэнтаў і зніжае ресурс шынаў удава.

Крок трэці: мяняем манеру руху
Рэзкія старты і тармажэнні перад святлафорамі, перавышэнне хуткасці, пастаянная перастраенні з паласы на паласу спрыяюць перарасходу паліва на 10—15 працэнтаў.

Па магчымасці стараіцеся ехаць так званым цягніком — прыстроіўшыся «ў вост» якому-небудзь аўта: рух з пастаяннай хуткасцю змяняе нагрукі на вузлы аўта, а значыць і змяняе расход паліва. Будзе яшчэ і пэўны аэрадынамічны эфект. Плаўна націскаць педаль газа. Рэзкае націсканне цягне за сабой вялікую падачу паліва. Таксама на малых хуткасцях не варта выкарыстоўваць павышаныя перадачы. У карбюраторных аўта трэба пазбягаць рэзкіх тармажэнняў, бо праз жыхіры халастага ходу вымакстваецца залішняе колькасць паліва.

Увогуле, у інструкцыі карысталніка да кожнага аўта вызначана найбольш эканомная хуткасць руху. Як правіла, гэта 80—100 км/г. Калі прытрымлівацца рэкамендацый аўтаватворцаў, можна эканоміць да трох літраў паліва на сотню.

Крок чацвёрты: не кідаем грошы на вецер
За кошт паліва пра аэрадынаміку ваша аўта можна эканоміць да 10 працэнтаў расхода паліва. Без крайняй неабходнасці не карыстацца багажнікам на даху аўта. Старэйшыя не адкрываць вокны. На хуткасці 80 км/г прыёмны скразнячок у салоне абдзвешча на 8 працэнтаў дарэжкі для вашага кашалёка. Ну і, зразумела, вораг эканоміі — кандыцённы аўта. У сярэднім ён спажывае каля двух літраў паліва на сотню кіламетраў. Тое ж датычыцца і разнастайнага дадатковага абсталявання, якое расходуе ад электралантэга аўта: вентылятар печкі — 1 працэнт расходу на сотню кіламетраў, фары — да двух, работа зарадкі тэлефона ад прыкурвальніка — каля 1,5 працэнта і г. д. І яшчэ сачыце за нацягам рэменя генератара: калі ён свічаць ці клеммы генератара акісліліся — рытукуецца да дадатковага расходу.

Варта адмовіцца і ад цюнінгу. Шырокія пакрышкі і сполер значна павялічваюць аэрадынамічнае супраўленне, што вельмі заўважна пры яздзе на вялікіх адлегласці.

Крок пяты: наведзіце парадак у аўтамабілі
Цяжкая машына спажывае больш паліва. Таму правядзіце рэвізію багажніка і пакінеце там толькі самае неабходнае.

Яшчэ адна добрая навіна для аўтаўладальнікаў — нафта працягвае таннець. Дрэнна толькі, што доллар расце. Ды, на жаль, выдаткі на паліва — далёка не адзіны артыкул выдаткаў на ўтрыманне аўта.

Тэхабслужоўванне і рамонт
Многія мае набыццё, асабліва чамусці бландзкі, ліночы, што навіны аўта — і толькі бензін залівай. Вымушаны расчараваць тых, хто прытрымліваецца такога ж «ружовага» ўвучлення пра жшыцё ўпадальніка жалезнага каня. Ездзіць аўта будзе так, як ты яго абслугоўваеш. Не ў сэнсе — адвалілася кола — паехаў

«ФАРМАЦЫЎ» СПЕЦЫЯЛІЗАВАЎСЯ НА ПСІХАТРОПЕ
У Мінску затрыманы 28-гадовы непараўчы, які з дапамогай падрыхаваных рэцэптаў набываў у гарадскіх аптэках медпрэпараты, у складзе якіх утрымліваюцца псіхатропныя кампаненты, а пасля перааробкі іх у наркатык.

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, узялі супрацьстаялі ступальні мільшэй раней судзімага за хуліганства мужчыну на яго кватэры ў доме № 28 па вуліцы Каліцкова жрэз у той момант, калі ён вырабляў сама-тужным спосабам небяспечнае псіхатропнае рэчыва «первенцін». Акрамя гаспадару ў кватэры знаходзіліся яго 26-гадовая жонка і іх дзеці — двухмесячнае немаўля і трохгадовы хлопчык.

Прыпыты да сценкі «фарма-цыў» добраахвотна выдаў паліўтра гатовага дурману. Між іншым, «первенцін» ён вырабляў не толькі для спячвання ўнутры сям'і — муж з жонкай наркамана, але і па продаж: адзін мілілітр рэчыва каштуе каля 10 долараў ЗША. А падрыхаваны рэцэпты маляр вырабляў самастойна, з дапамогай камп'ютарнай тэхнікі. **Ігар ГРЫШЫН.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210025, г. Витебск, ул. Правды, 32

ККУП «Витебский областной центр маркетинга» проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Целевое назначение	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Расходы по подготовке документации, необходимой для проведения аукциона	Расходы, связанные с проведением аукциона	Дата, время и место проведения аукциона	Окончательный срок приема документов
1.	Земельный участок с кадастровым номером 221280610601000038, площадью 0,1500, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабиничский с/с, д. Погорельское, ул. Садовая, 21	Земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)	Наличие централизованного газоснабжения, водоснабжения, участок примыкает к асфальтированным дорогам и улицам. Ограничения: участок находится в охранной зоне линии электропередачи напряжением до 1000 В	1 534 790	153 470 бел. руб. р/с 36003140100119 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Бабиничский сельский исполнительный комитет	84 000	2 15		

Кватэрнас пытанне

Уласнасць — агульная
Мы жывём у 12-кватэрым 2-павярховым доме. Кватэры ўсе прыватызаваныя, за кожнай замацаваны асобны скляпок у падвале. Ці магу я прадаць свой зямляны з суседняга дома?
М. Уласаў, Віцебская вобл.
Згодна з законам, уласнік кватэр у шматкватэрым жылым доме маець долю ў праве агульнай уласнасці на агульную маёмасць. Да яе адносяцца міжкватэрыя лесвічныя клеткі, лесвіцы, калідоры, дахі, тэхнічныя паверхі, падвалы і іншыя месцы агульнага карыстання. Усе скляпы ў падвале таксама адносяцца да агульнай маёмасці, паколькі яны толькі замацаваны для карыстання за канкрэтнымі кватэрамі, але ніводзін з уласнікаў кватэр не мае дакументаў, якія вызначаюць права на склеп як самастойны аб'ект нерухомасці. Менавіта адсутнасць дакументаў пацверджання права ўласнасці асобнага ўласніка на частку нерухомай маёмасці ў доме з'яўляецца сведчаннем прыналежнасці гэтай часткі да агульнай маёмасці. Доля ў праве ўласнасці на агульную маёмасць дома неаддзельная ад права ўласнасці на кватэру. На практыцы гэта азначае, што ўласнік кватэры не мае права адчуваць сваю долю ў праве ўласнасці на агульную маёмасць жыллага дома, а таксама ажыццяўляць іншыя дзеянні, якія цягнуць перадачу гэтай долі асобна ад права ўласнасці на кватэру.

Калі не могуць дапамагчы бацькі

Мы — маладая сям'я. Жывём у кватэры сваякроўна, але, хацелі б асобна. Сваіх грошай не хпае. Ды і бацькі дапамагчы не могуць. Кажуць, што ў гэтым выпадку можна адраць нейкі (а я?) спецыяльны ўклад у банку... А яшчэ лепш было б купіць жыллё ў растрэрміноўку. Ці можна гэта?
А.З., г. Марыніў

На практыцы продаж жылля ў растрэрміноўку на працяглай тэрмін забудовышчыма не ажыццяўляецца. У лепшым выпадку, пры заключэнні дагавора долевага ўдзелу ў будаўніцтве або пры ўступленні ў арганізацыю забудовышчыка, плячэжкі ўносяцца на працяг тэрміну будаўніцтва дома. Разам з тым, у ААБ «Беларусбанк» ужо больш за два гады функцыянуе

На слыху

зачыніла ў хаце траіх дзяцей і пайшла піць са старэйшым сынам
Абурліны, мякка кажучы, факт быў выяўлены супрацоўнікамі МНС у вёсцы Вялікія Шылавічы Слонімскага раёна. Паводзіны жанчыны 1973 года нараджэння, маці шасцірачных дзяцей здаюцца неверагоднымі, але, на жаль, гэта праўда.

Паводле інфармацыі з Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС, яна зачыніла ў доме траіх дзяцей (2002, 2005 і 2007 гадоў нараджэння) і пайшла піць разам з адным са старэйшых сыноў у кампаніі падлеткаў. І пляваюць, што малалетнія дзеці засталіся без нагляду, што патрабавала рамонту пяночнага аццпення.

За некалькі дзён супрацоўнікі МНС з удзелам работнікаў міліцыі і членаў аглядных камісій арганізацыі мясцовага самакіравання абследавалі на Гродзеншчыне 10 556 домаўладанняў і пры гэтым асабліва ўвага надавалася «групе рызыкі». Выяўлена 2172 парушэнні правілаў пажарнай бяспекі пры эксплуатацыі электраправодкі, электрапрыбораў і пяночнага аццпення, 186 — пры куранні і пры гэтым многія знаходзіліся «пад мурай». 25 малалетніх дзяцей былі пакінутыя ў дамах без нагляду.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ТРАЦІЛАВАЯ ШАШКА НА ПРОДАЖ

Жыхар Калінкавічаў затрымаў аперацыйную групу ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці ў момант, калі прадаваў трацілавую шашку прымысловага вырабу і два капсулы-дэманстратары. У дачыненні да яго і яшчэ аднаго грамадзяніна ўзбуджана крымінальная справа па артыкуле «незаконныя дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі, боепрыпасу і выбуховых рэчываў». Супрацоўнікі прадурыемстваў раённага цэнтра (1966 і 1953 г.н.) незаконна захоўвалі і збывалі выбуховыя рэчывы. Пры правядзенні вобшы па месцы жыхарства падаронны канфіскаваны кавалерыйскі карабін калібра 7,62 мм часоў Вялікай Айчыннай вайны, прыдатны для стралбы, больш за 50 патронаў да пісталетаў сістэмы «Наган», «Вальтэр», «ТТ» і аўтамата АК-47.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пяць мінамётных мін

за адзін дзень было знойдзена на Брэстчыне. Мінулая вайна часта нагадвае пра сябе смертаноснымі знаходкамі, але каб столькі боепрыпасаў за адзін дзень! Чатыры мінамётныя мінны былі знойдзены ў полі недалёка ад Камянца і амаль у гэты ж час адну знайшлі ў Брэсце пры будоўлі. Боепрыпасы аб'яшчоджаны.

Яна СВЕТАВА.

У суд Чыгуначнага раёна г. Віцебска паступіла заява аб аб'яўленні памёрлым ЛАПАТАВА Андрэя Вячаслававіча, 10 красавіка 1965 года нараджэння, ураджэнца горада Вялікія Лукі Пскоўскай вобласці Расійскай Федэрацыі, які пражываў у г. Віцебску па вул. Будзёнага, д. 3, кв. 17.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі іх суду Чыгуначнага раёна г. Віцебска (г. Віцебск, вул. Кірава, 16, тэл. 37 36 78) на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

свая калекцыя банкаўскага сістэма будзберажэння. Гэта сістэма прызначана для назапашвання грашовых сродкаў грамадзян з наступным вызваленнем ім матэвалых крэдытаў на будаўніцтва або набыццё жылля. Прычым уступленне ў сістэму не залежыць ад узроўню забяспечанасці грамадзяніна жыллем.

Пры заключэнні з банкам адпаведнага дагавора тэрмін асноўнага назапашвальнага этапа складаецца па выбары ўдзельніка сістэмы — 3, 5 і 7 гадоў. Мэта такога дагавора — назапашванне на працягу выбранага тэрміну заяўленай сумы ў памеры 25 працэнтаў кошту чаканага жылля. Перад заключэннем дагавора грамадзянін самастойна вызначае, якую суму ён будзе збіраць, а надалей (пасля заключэння дагавора) магчыма карэкціроўка заяўленай сумы назапашвання. Пры гэтым магчыма апрамацаваны графік унясення грашовых сродкаў, зыходзячы з назапашвання заяўленай сумы на працягу базавога тэрміну, раўнамернымі штомесечнымі плачэжамі.

У выпадку, калі ўся заяўленая сума назапашвання будзе ўнесена аднаразова ў дзень заключэння дагавора, то тэрмін атрымання права на крэдыт можа быць скарачаны аднаразова да 19, 31 і 43 месяцаў.

Працэнтная стаўка па жыллёва-назапашвальным укладзе ў сістэме складае памер стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь са штомесечнай капіталізацыяй. Сабраная ў перыяд дагаворнага тэрміну сума ўкладу на набыццё жылля з улікам капіталізаваных працэнтаў прымяецца за 25 працэнтаў, 75 працэнтаў, што засталіся, складаюць максімальную суму крэдыту, на якую маюць права прэтэндаваць удзельнікі сістэмы пры выкананні ўсіх вызначаных дагаворам умоў. Крэдыт на будаўніцтва або набыццё жылля ў гэтай сістэме даецца на тэрмін да 20 гадоў. Працэнтная стаўка за карыстанне крэдытам на 06.02.2009 — 15 працэнтаў (стаўка рэфінансавання плюс 1-працэнтны пункт) адпавядае для ўсіх грамадзян, якія ўдзельнічаюць у сістэме будзберажэння, і на 2—10 працэнтных пунктаў ніжэйшая, чым стаўка на крэдыты на агульных падставах.

Больш падрабязную інфармацыю пра ўмовы ўдзелу ў сістэме і парадкаў заключэння дагавора будаўнічых зберажэнняў можна атрымаць у адпаведным аддзяленні ААБ «Беларусбанк».

Віктар САВІЦКІ.

Пытальнік

Больш за 3 дні — з пераразлікам

— Як вядома, грамадзянам, што пражываюць на поўным дзяржаўным забяспячэнні ў аддзяленнях кругласутачнага знаходжання тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, трэба плаціць за гэта 80 працэнтаў сваёй пенсіі. Аднак узнікае пытанне: ці павінны рабіцца адлічэнні з пенсіі за дні, калі чалавек не быў у аддзяленні — скажам, калі ён ляжаў у бальніцы, адпачываў у санаторыі ці наведваў сваякоў?
Дзмітрый Аляксандравіч МЕШЧАРАКОЎ.

Як паведаміла карэспандэнцэ «Звязды» кансультант галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Яніна Ладшыцава, у выпадку лячэння ў бальніцы, наведвання санаторыя ці сваякоў, памер адлічэнняў з пенсіі сапраўды пераразлічаць — плаціць дзевяць адсоткаў працяжанага часу знаходжання ў аддзяленні. Праўда, тут ёсць адзін нюанс: пераразлік робіцца толькі ў выпадку, калі чалавек адсутнічаў у кругласутачным аддзяленні больш за 3 дні.

Доўгі шлях да Альшэва

Што з вядомым сядзібна-паркавым комплексам Хамінскіх?

У Мядзельскім раёне дасюль часткова захаваліся 11 панскіх сядзіб з паркам. Асобныя засталіся хіба што толькі ва ўспамінах: пра былою раскошу і прыгажосць цяпер нагадваюць руіны палацаў, афіцыйных, аранжарэй, гаспадарчых пабудов. На жаль, не стала тут выключэннем і Альшэва — колішняе ўладанне магнатаў Хамінскіх. Наколькі апраўданы спадзяванні на аднаўленне тутэйшага сядзібна-паркавага комплексу? Каб высветліць гэта, я накіраваўся ў казначыню па прыгажосці мясціны — край Блакітных азёраў...

Праз Бахты і далей

Дарога на Альшэва праходзіць праз вялікую вёску Камарова, дзе дагэтуль ужо неаднойчы даводзілася бываць. Але таму, прызнаюся, не заезджаў, дзе са збылівай цікавасцю аглядаюся наўкола. Праз колькі хвілін дабраліся да Бахштаў, дзе ў свой час стаяла ахоўная вежа. Пра гэты час стаяла ад Івана Драўніцкага — мясцовага краязнаўцы, чалавека нераўнадушнага да мінуўшчыны, які можа гадзінамі без перапынку распытваць пра гісторыю былога Свянцянскага павета.

Іван Пятровіч больш чым трыццаць гадоў працаваў дырэктарам Камароўскай школы, таксама выкладаў беларускую мову і літаратуру. Сам не з мясцовых — нарадзіўся на суседняй Пастаўшчыне, а дзяды ягоныя — з Астравеччыны. Іван Пятровіч, як, бадай, нямногія з месцаў з вялікім энтузіязмам ставіцца да аднаўлення спадчыны.

Як у крыніцы скарб шукалі

Перабраўся ў Альшэва Хамінскі дзесьці ў 1682-м і адразу пацяў узводзіць палац ды іншыя не-

«Я ўсё магу» — сказала яна аднойчы і пачала дзейнічаць

Прадпрымальніца з Жабінкі напалову зменшыла сваю вагу і кардынальна змяніла жыццё

Жабінка — зусім маленькі гарадок, і да таго ж фактычна рынак тут невялікі. І павільён па продажы касметыкі ўсю адзін. Усе тут ведаюць яго гаспадыню — прыветлівую, мілавідную і надзвычай абяляную Жанну ФЕДАРУК. Абсалютная большасць яе пакупнікоў становяцца пастаяннымі кліентамі. Многія заходзяць і з парoga пытаюцца: «Мой крэм? Мая пудра? Мая памада?» Аўтар гэтых радкоў за ўсім гэтым назірае. А Жанна кожнаму тлумачыць, наколькі памыліліся цэны, заадно паспявае расказаць, якія навінкі з'явіліся ў пэўнай серыі, не мінае пры гэтым парэкамендаваць, што лепей падыдзе на вясну, а што з'яўляецца ўніверсальным прапаратам і можа стаць неаблігам падарункам. Відца, што праца ёй падабаецца, яна з задавальненнем бегае паміж паліцамі і стэлажамі. Як потым расказала, з дзяцітва вельмі любіла парфумныя пахі, захаплялася выглядам дагледжаных жанчын. Таму цяперашняя праца, магчыма, заканамерны паварот лёсу. Хоць праісці да яго даялося ўсе прыступкі. У 1991 годзе, калі сям'я засталася з мінімальнымі сродкамі існавання, яна выйшла прадаваць прывезеныя з Польшчы пральныя парашкі. Гэта была першая спроба бізнесу. Праўда, ад парашоку даялося адмовіцца з-за алергіі і зварнуць увагу на парфумерыю, касметыку, галантарэю. Так паступова прыходзілі веды, вопыт у гандлярскай і прадавецкай справе. І вось цяпер яна гаспадыня і прадавецкай свайей маленькай крамы «Свет касметыкі».

— Ніколі не ставілася да пакупніцка па прычыне «абы прадаць», заўсёды старалася падказаць чалавеку, які лепей, — разважае Жанна Федараўна. — Як бабуня вучыла: нікому не зайдзюсці, нікога не падманвай, нікога не бойся і будзеш спакойна спаць.

Цяпер Жанна пачынае разумець і асэнсоўваць, якую вялікую ролю ў яе жыццёва адыграла бабуня Марыя Сямёнаўна Карпук. Адкуль у гэтай прастай жанчыне з вёскі Мацеевічы было столькі мудрасці, нават арыстакратызму, унучка да гэтай пары зразумець не можа. Бабуня навучыла многаму, і не толькі словамі, парадамі, але найперш ўласным прыкладам. Усё жыццё Марыя Сямёнаўна счыла за сваім харчаваннем, за фігурай, за здароўем. На доле яе выдалі далёка не адны радасці. Перажыла пажар. Пайшла бульбу капаць у вадоўжы, гумовых ботах з кашом, дзешч ў школе быў, а вярнулася на пайлічшы. Усё нажытае пайшло з дыма, усё даялося пачынаць з пачатку. Ніякае гора яе не зламала, не пазбавіла аптымизму. Яна заўсёды хадзіла з роўнай спынай, і ўнучка сваіх так вучыла: жанчына павінна хадзіць роўна, грудзі — наперад, жывот прыбраны, гэта і прыгожа, і карысна для ўсіх унутраных органаў. А яшчэ бабуня Марыя наказвала ўнучкам узяць за

Жанна Федараўна адказала ну зусім у бабуліным стылі: «Калі мы прачнуліся дома ў сваёй пасцелі, ужо добра. Увечы сабе тых, хто прачнуўся сёння ў анкалагічным дыспансэры і сапраўды не ведае, што будзе далей. А мы ведаем, што нежак будучы жыць усё і мы разам».

Марыя Сямёнаўна пасля выхаду на пенсію старалася раз на год пабываць у санаторыі, а Жанна любіла яе суправаджаць. З бабуні быў цікава, яе дасціпны гумар і жыццёвая філасофія заўсёды прыцягвалі да сябе людзей. Яна гаварыла: «Дзетачкі, усё праходзіць, а спадзявацца трэба на сябе, шанавачь сябе, бо па-сапраўднаму дапамагчы чалавеку можа толькі ён сам. Я вось польскую ўладу перажыла, Гітлера перажыла, Сталіна перажыла, а потым Хрушчоў, Бразьнева, Гарбачова, і зразумела, што ад усёх выпрабаванняў найлепшая абарона — уласная сям'я. А захаваць сям'ю можа толькі жанчына. Для гэтага ёй трэба многае ўмець». Марыя Сямёнаўна пражыла 95 гадоў і ціха адшлыла ў іншы свет, але пакінула шмат нагод на ўспамін сваім унучкам.

Калі забавіла цяжка, Жанна заўсёды асбадае бабуню, і недзе на ўзроўні падсвядомасці тая ёй дапамагае. Ну як было пасля Новага года. У другі яго дзень тэлефанаваў зранку каліжанка: «Ты ведаеш, якая інфляцыя? Які курс долара? Што цяпер рабіць будзем?» А Жанна

Словам, так сталася, што недзе да 140 гадоў пры расце ў 152 сантыметры яна важыла 125 кілаграмаў. І хоць гэты вобраз пампукі не спарадзіў у ёй кучу комплексаў (змаганца за апошнімі дапамагчы прыродны аптымизм) жыць было фізічна цяжка: задшышка, старыя болі ў спіне.

Цяпер цяжка сказаць, што стала штуршком да карэнай перамены ладу жыцця. Проста, як яна цяпер кажа, так трэба было... Аднойчы яна ўносіла ў дом памятку вялізную і выпадкова заўважыла, што джынсы — акурат на шырыню дзвярнога праёма. А потым у тэлеперадачы на тэму лішняй вагі адзін з вядучых прыміяў арыганальны прыём. Герою, у якога было 40 лішніх кілаграмаў, падрыктавалі карцінку: выкаці цялечку з салам, роўна 40 кілаграмаў, каб прадэманстраваць, які цяжар ён носіць на сабе. Гэта была, здаецца, апошняя кропля, якая перапоўніла чашу цяперняня. І яна сказала сабе: я перамагла такую хваробу, і я змагу перамагчы сваю лянтую і свае зычкі. На нешта вялікае не разлічвала, проста ўпарадкавала харчаванне: спачатку паменшыла порцыі, перастала есці пасля 18 гадзін, адмовілася ад сасісак, каўбас, розных чыпсаў і здобы, пакінула зычкую даядаць тое, што застаецца ад абеду ці вячэры, у рожым уключыла фізічныя практыкаванні. А за адно засела за літаратуру па здаровым ладу жыцця, замест звыклых лёгкіх пахла прымаць бялкісныя дабаўкі пачала консультацыі са спецыялістамі ў Мінску. Парыжца стала пераважаць гузік на пясніцы далей і далей. Потым, аднойчы стаўшы на вагі, канстатавала, што стала лягчайшай на 20 кілаграмаў. Першы поспех акрыліў. З'явіўся стымул, а з ім і праблема: скруца пачала абвісаць. Тэрмінова трэба было заняцца гімнастыкай, не ад выпадку да выпадку, а рэгулярна. Запісалася ў фітнэс-клуб да Ірыны Румко. Пасля першых заняткаў усё не проста балела — боль раздзіраў па кавалкі. Муж шкадаваў і казаў, што

маў, падрыктавалі карцінку: выкаці цялечку з салам, роўна 40 кілаграмаў, каб прадэманстраваць, які цяжар ён носіць на сабе. Гэта была, здаецца, апошняя кропля, якая перапоўніла чашу цяперняня. І яна сказала сабе: я перамагла такую хваробу, і я змагу перамагчы сваю лянтую і свае зычкі. На нешта вялікае не разлічвала, проста ўпарадкавала харчаванне: спачатку паменшыла порцыі, перастала есці пасля 18 гадзін, адмовілася ад сасісак, каўбас, розных чыпсаў і здобы, пакінула зычкую даядаць тое, што застаецца ад абеду ці вячэры, у рожым уключыла фізічныя практыкаванні. А за адно засела за літаратуру па здаровым ладу жыцця, замест звыклых лёгкіх пахла прымаць бялкісныя дабаўкі пачала консультацыі са спецыялістамі ў Мінску. Парыжца стала пераважаць гузік на пясніцы далей і далей. Потым, аднойчы стаўшы на вагі, канстатавала, што стала лягчайшай на 20 кілаграмаў. Першы поспех акрыліў. З'явіўся стымул, а з ім і праблема: скруца пачала абвісаць. Тэрмінова трэба было заняцца гімнастыкай, не ад выпадку да выпадку, а рэгулярна. Запісалася ў фітнэс-клуб да Ірыны Румко. Пасля першых заняткаў усё не проста балела — боль раздзіраў па кавалкі. Муж шкадаваў і казаў, што

Святлана ЯСКЕВІЧ. Жабінкаўскі раён.

Іван ДРАЎНІЦКІ паказвае старажытныя драўляныя параквавыя хаты, якія добра захаваліся дасюль.

Асобныя часткі палаца яшчэ даволі моцныя.

майданам, сусня. Працавала крама, карчма, уласны бровар, пярканя. Дарэчы, альшэўскі хлеб некалі славіўся на ўсю вялікую акругу.

— У Камарове калісьці быў такі эксклюзіўны дом адпачынку для родных і знаёмых тамтэйшых панноў, — заўважае Іван Драўніцкі. — У мястэчку выраблялі для расцэй каўбасы, мяса, салёныя грыбы, варэнне, віно ды шмат чаго іншага. А вось хлеб дастаўлялі выключна з Альшэва. У Хамінскіх былі і іншыя фальваркі, аднак гэты вылучаўся асобна сваёй прадуманасцю і нейкай лагчнай завершанасцю.

Пра кумыс, веймутава хвою і маршала Будзёнага

Хамінскія займаліся не толькі гаспадарчымі справамі, але і літаратурнай творчасцю. Прадстаўнікі гэтага слыннага роду пісалі вершы, публіцыстычныя артыкулы, вялі дзённікі, перакладалі творы сусветнай класікі. Не дзіўна, што ў іх родавай бібліятэцы захоўваюцца старажытныя рукапісы сярэдзіны XVI стагоддзя, дзе былі пераказаныя са старабеларускай на польскую мову Стату Ваяцка Княства Літоўскага 1529 года і «Хроніка Вялікага Княства Літоўскага і Жамойцкага». Цяпер

гэты шэдэўр захоўваецца ў Нацыянальнай бібліятэцы ў Варшаве.

Дарчы, менавіта за грошы Хамінскіх у мястэчку была адкрыта школа. Апошнім гаспадаром Альшэва быў Аляксандр Людвік — чалавек разнастайнага інтарэсаў і ініцыятыў. У прыватнасці, менавіта ён развіў тут конегадальніцтва. І не проста вырошчванне жывёлы для работ па гаспадарцы, а селекцыйнае развядзенне адметнай пароды. Альшэўскія коні былі добра вядомыя не толькі па ўсёй акрузе, але і ў Еўропе. Прычым так было на працягу доволі доўгага часу. У 1939 годзе пан з'ехаў са свайго фальварка, а коні засталіся. Самае цікавае, што нават у вайну іх не знішчылі.

Пасля на гэтай базе стварылі дзяржаўныя канюшні. Жарабцы былі прыгожыя і вельмі дужыя, на розных выставах і спаборніцтвах атрымалі шмат розных прызоў. Ням даялося пабачыць нават сапраўдны рызыт — грамату, падпісаную самім Сямёнам Міхайлавічам Будзённым. У ганаровым лісце ўзгадвалася пра тое, што на чэравым Усеасяжным спаборніцтве коннікаў калгасаў, саўгасаў і конезаводу перамог вершнік з Альшэва на кані са смешнай мянушкай Баян-2 (напэўна ж, быў і Баян-1).

Конегадальні прыносіла добрыя даходы, паколькі не толькі жывёл прадавалі, але і кумыс рабілі. За год ад адной кабыліцы прадасць літраў малака надойвалі. У 1974 годзе ў Альшэве трымалі 130 коней, а ў пачатку 1980-х справа і зусім прыйшла ў заня-

ка. Ненадалёк — вяртліва Стрча (быццам напамін аб стрчанай спадчыне) і тая самая крынічка.

Пры ўездзе на сядзібу была трохметровая мураваная брама, вышечаная з пясчанику, — кажа Іван Драўніцкі. — Палац разам з паркам стараў адзіную кампазіцыю, прадуманую да дробязі. Перад сядзібным домам меўся каменны сонечны дзіннік.

Парк размяшчаўся на пяці тэрасах: першая ўяўляла парадны партэр, другая аздабляла палац, дзе збоку стаяла двухпавярховая афіцыйна. Наступны ўзровень быў засаджаны кветкамі, а з бакоў — елкамі. На чацвёртай тэрасе меўся вялікі круглы травяны газон, на пятай дрэвастой складала адмысловую сістэму лабірынтаў. Парк закладаў яшчэ Людвік Якуб, а працягвалі справу ўсе наступныя пакаленні Хамінскіх. Цяпер тут густа расце падлесак і малінік. Але ад гэтага наваколле не губляе сваёй прыцягальнасці. У парку ўлетку знойдзеце дзікія архіды, сустракаюцца рэдкія пароды дрэў, сярэд якіх веймутава хвоя. Апошняя — сапраўдны волат, расце ўверх і ўшырк. Цяпер засталася ўсяго дзве такія хвы.

Хто зацікавіцца?

Парк прызнаны батанічным помнікам прыроды. І апошнім часам тут разгарэліся спрэчкі насамонт захавання алеі, што пасаджана ўздоўж дарогі, якая працягваецца праз Альшэва і вядзе далей на Блакітныя азёры. Тут правадзіцца дарожныя работы — будуць класіфі асфальт. Напэўна, «стрыт» мяркуецца пашыраць, таму плануецца высекчы старыя дрэвы. На гэты конт існуе шэраг меркаванняў.

— Асфальт — гэта вельмі добра, аднак і да старых дрэў трэба аднесіцца па-гаспадарску, па-бацькоўску, — лічыць Іван Драўніцкі. — Трэба дакладна вызначыць сітуацыю і толькі тады прымаць узаважанае рашэнне. Сөөчкі прасейдзі за ўсё, а вось аднавіць заўсёды цяжка.

Напэўна, Іван Пятровіч мае рацыю — да захавання спадчыны менавіта так і трэба ставіцца. Альшэўскі палац быў разабраны адносна нядаўна — літаральна некалькі дзесяцігоддзяў таму. Яго спрабавалі аднавіць і ў 1990-х гадах пачалася адпаведныя работы. Аднак далей справа не зрушылася — скончыліся грошы. Застаюцца спадзяванні на пры-

ватнікаў, якія зацікавіліся б такім даволі неадрыўным, але перспектывным праектам. Ненадалёк — Блакітныя азёры, куды штогод прыязджаюць на адпачынак дзясяткі тысяч турыстаў не толькі з Беларусі, але і з-за мяжы. Побач вядзены парк, а ў Стрчы дасюль нават стронга водзіцца. Няхай такія мясціны застануцца па-за ўвагай!

Мікалай ЛІТВІНАЎ. Мядзельскі раён. Фота аўтара.

Ёсць пытанне

СІСТЭМА ВІДЗАФІКСАЦЫІ ДЫСЦЫПЛІНЕ ВАДЗІЦЕЛЯ?

«Таблічак з надпісам «Увага! Кантроль ДАІ з відэафіксацыяй» гаць гаці на дарогах рэспублікі. Чуў, што спецыяльная апаратура фіксуе факты парушэння правілаў дарожнага руху на адлегласці. Ці так гэта? Раскажыце, калі ласка, якія прыборы відэафіксацыі дапамагаюць супрацоўнікам дарожна-патрульнай службы ДАІ выконваць свае абавязкі».

Павел, кіроўца са стажам з Віцебскай вобласці. Па тлумачэнні я звярнулася да намесніка начальніка спецыяльнага падраздзялення ДПС «Страла» па тэхнічнай частцы МУС Беларусі Мікалая ІГНАТОВІЧА.

— Кантраляваць становішча на дарогах дапамагаюць мабільныя і стацыянарныя сістэмы відэафіксацыі. Мы выкарыстоўваем два віды мабільных відэафіксатараў.

Першы — вымяральны хуткасці руху «Іскра» з відэапрыстаўкай «Кадр-1». Гэты прыбор фіксуе хуткасць машыны, якая рухаецца з перавышэннем вызначанага хуткасцанага парoga. У відэапрыстаўцы аўтаматычна захоўваецца службовая інфармацыя: дата, час, выява аўтамабіля, максімальная дапушчальная хуткасць і рэальная хуткасць руху аўтамабіля.

Другі — фіксатар парушэнняў правілаў дарожнага руху «Візір». Ён, у адрозненне ад «Іскры», працуе не толькі як хуткамер, але і як фіксатар парушэнняў ПДР. На ім усталявана добрая фота-відакамера, якая дэлавяе зафіксаваць няправільны праезд перакрыжавана-важна, абгон, праезд на чырвоны сігнал святлафора. Радар «Візір» дазваляе фіксаваць парушэнне хуткасці ў стацыянарным і патрульным рэжыме на адлегласці 400 метраў. Пры гэтым аб'екты з дэсінсаразным аптычным павелічэннем забяспечвае высокую якасць выявы аўтамабіля. «Візір» — цудоўны прыбор і для работы з пешаходамі-парушальнікамі.

Са стацыянарных сістэм мы прымяняем прыбор «Арэна». Ён складаецца з корпуса, у які ўбудаваны відэакамера і вымяральны хуткасці, ноўтбука і двюх антаўнаў. У «Арэну» можа быць усталявана і спецыяльная праграма для аўтаматычнага распазнавання дзяржаўных рэгістрацыйных знакаў для далейшай праверкі нумара па мільціфакс баззе звестак.

Ёсць два варыянты яго ўстаноўкі. Першы — прыбор маўцецца да мастоў, эстакадаў, рассяжак, святлафораў. Інспектар ДПС можа працаваць як у рэжыме рэальнага часу, так і праз нейкі час скапчава інфармацыю ад парушальнікаў хуткасці на ноўтбук і перадаваць яе спецыялістам.

Другі варыянт — прыбор устаўнаўляецца на спецыяльнай трынозе. Усе транспартныя сродкі, якія перавысілі дапушчальны хуткасці, аўтаматычна фа-

Дзе ў сталіцы адрамантаваць прыбор для вымярэння ціску?

У рэдакцыю патэлефанаваў чытак сталага веку, які папрасіў паказаць яму адрасы сталічных майстэрняў на рамоне апаратуў для вымярэння ціску. На жаль, сувязь перарвалася, пенсіянер нумар «гарачай лініі» больш чамусьці не набраў, таму мы так і не высветлілі, пра што вялася гаворка: электронны ці механічны прыбор. На ўсялякі выпадак вырашылі падтрытаваць патрэбную інфармацыю, якая можа зацікавіць не толькі канкрэтнага заяўніка, па абодуху відах апаратуў для вымярэння ціску.

Рамонтан электронных танометраў займаецца УП «Медсервісыс», якое размешчана ў сталіцы па адрасе: вуліца Лясчынскага, дом 8, корпус 5, пакой 102 (завод «Гранат», паказвалі для лепшай арыентацыі на мясцовасці работнікі майстэрні). Прадпрыемства працуе па буднім дням без перапынку на абед з 11 да 19 гадзін, выходзячы — субота, нядзеля. Перш чым выпраўляцца ў дарогу, лепш патэлефанаваць у майстэрню па нумары 257 93 64. Нам падказваю, як сюды зручней даехаць. Увогуле, як нам папярэдне расказалі супрацоўнікі майстэрні, максімальны тэрмін выканання рамонту складае суткі, даволі часта ён увогуле займае тры-пяць хвілін і праводзіцца ў прысутнасці заказчыка. Пра сярэдні кошт рамонту электрон-

УРОКІ ТАЛЕРАНТНАСЦІ

У Гродне ўзнагародзілі лаўрэатаў, дыпламантаў і іншых удзельнікаў другога рэспубліканскага конкурсу «Халокост: гісторыя і сучаснасць. Урокі талерантнасці» — навуцэннаў школ, настаўнікаў, студэнтаў. Іна ГЕРАСІМАВА, старшыня грамадскага аб'яднання «Рэспубліканскі фонд «Халокост», старшыня журы конкурсу: — На конкурс, які праводзіцца ў кантакце з Міністэрствам адукацыі, мы атрымалі 944 работы з розных рагіёнаў Беларусі — даследванні, запісы ўспамінаў, вершы, аповяданні, мультымедыійныя праекты, малюнкі на гэту тэму... У гарадах, вёсках, мястэчках удзельнікі конкурсу сустракаліся са сведкамі Халокосту, якія на свае вочы бачылі гэту трагедыю. Прычым у многіх работах сабраны матэрыял, які мы раней не ведалі. Спадзяёмся, што на іх падставе будуць выдадзены кнігі.

«КАЗКІ НА РОДНАЙ МОВЕ» — ПА ТЭЛЕФОНЕ

Днямі фанатскае службы «Казкі па тэлефоне» папоўнілася новымі песнямі і казкамі.

Зараз у фанатцы ўтрымліваецца каля 200 казак і легендаў народаў свету. А 9 лютага з'явіўся новы раздзел «Казкі на роднай мове». Сюды ўвайшлі самыя разнастайныя казкі, выкананыя на беларускай мове майстрамі мастацкага слова. Калі тэлефонны апарат падтрымлівае танальны набор нумара (а ён даступны больш чым 80 працэнтам мінчан), то абанент можа самастойна выбраць казкі для прослухоўвання. Пры дапамозе гукавых падказак гэта зусім нескладана і нават дзіця, набравшы нумар «196», можа самастойна з гэтым справіцца. Калі тэлефон падтрымлівае толькі імпульсны набор, абанент таксама не застанецца без казкі, прычым кожную гадзіну ён зможа пачуць новую казку.

Аўтанфарматар «Казкі» з'явіўся ў РУП «Белтэлекам» амаль 7 гадоў таму. Спачатку гэта паслуга была даступная толькі абанентам сталіцы, але з 2007 года, калі ўсе абаненты як стацыянарных сетак, так і мабільнай сувязі, атрымалі магчымасць тэлефанаваць на аўтанфарматары РУП «Белтэлекам», «Казкі» набылі новых прыхільнікаў.

Асаблівай папулярнасцю ў сем'ях, якія выхоўваюць дзяцей, карыстаецца раздзел аўтанфарматара «Песні для дзяцей», які складаецца з некалькіх рубрык: «Песні для самых маленькіх», «Чаму вычуць у школе?», «Песні з фільмаў-казак» і «Песні з любімых мультфільмаў». У гэтым раздзеле ёсць магчымасць для прослухоўвання ўсім песьнямі з абранай рубрыкі па парадку, што дазваляе заняць увагу дзіцяці прыкладна на паўгадзіны.

— У найбліжэйшы час мы плануем практычна ўдвая павялічыць рэпертуар песьняў, — паведамліла начальніца дэведачна-інфармацыйнага цэха філіяла РУП «Белтэлекам» Мінская гарадская тэлефонная сетка» Марына Сцяпаняна. — Ужо сёння вядаецца актыўная работа па напуўненні фанаткі. Акрамя новага раздзела «Казкі на роднай мове» з 9 лютага з'явілася яшчэ адна новая рубрыка «Песні-кальчанкі». Зразумела, што кальчанка па тэлефоне не замяніць роднага галасу матулі, але яна можа зрабіць вясчэрні адпачынак дзіцяці больш цікавым і сапраўдным.

Трэба дадаць, што працягласць гучання песьняў вагаецца ад 1,5 да 4 хвілін. А кошт прослухоўвання складае 73 рублі за хвіліну.

Надзея НІКАЛАЕВА.

таграфоўцына. Звесткі аб парушэннях перадаюцца па радыёканале на мабільны пост ДПС, які знаходзіцца на адлегласці да паўтара кіламетра ад прыбора ў напрамку руху транспарту. У гэтым выпадку ёсць час для бяспечнага спынення парушальніка хуткаснага рэжыму.

— **Далусціць, парушэнне зафіксавана. Якія наступныя дзеянні ДАІ?**

— У тым выпадку, калі парушальнік не затрыманы адразу, уладальнік транспартнага сродку выклікаецца ў ДАІ для правядзення далейшага разбору. У заканадаўстве па пытаннях рэгулявання дарожнага руху суседзі нас абшлі. У Расіі з 1 чэрвеня мінулага года прыняты Закон аб прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці уладальніка транспартнага сродку нават у тым выпадку, калі не выяўлена асоба, якая здзейсніла парушэнне ПДР. Калі быў факт перадачы транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— **Якую ролю адыгрывае інфармацыя з камер пры разборы ДТЗ?**

— Пры разборы ДТЗ фотафіксацыя парушэння разглядаецца як дадатковая доказная база. Як «Візір», так і «Арэна» даюць стопарэнтную магчымасць паказаць кадр з аўтамабілем, які рухаецца з парушэннем хуткасці рэжымаў.

Мы плануем і надалей аснашчаць такія прыборамі нашы падраздзяленні па ўсёй краіне. З'яўленне сістэмы відэафіксацыі на дарогах дысцыплінуе вадзіцеляў.

Надзея ДРЫЛА.

нага танометра гаварыць складана (усё залежыць ад канкрэтнай паломкі), тым не менш нам паведалі, што звычайная сума можа вагацца ад 15 да 55 тысяч рублёў. Прычым, гэта з коштам не толькі самыя рамонтныя работ, але і патрэбных запчастак. «У любімым выпадку рамонт прыбора будзе каштаваць напалову менш за цану самага таннага новага танометра».

Дарчы, у «Медсервісыс» можна прывозіць любыя электронныя апараты для вымярэння ціску, незалежна ад года выпуску і краіны-вытворцы.

Калі ж узнікла патрэба адрамантаваць механічны танометр, трэба будзе звяртацца ў філіял «Сервісны цэнтр» УП «Белмедтэхніка», які знаходзіцца ў Мінску па адрасе: вуліца Батанічная, 16. Папярэдне суды можа патэлефанаваць па нумары 284 18 87. Як і ў першым выпадку, здаваць у рамонт можа прыборы любога года выпуску і вытворчасці. Тэрміны залежаць ад складанасці паломкі і навуачнасці патрэбных запчастак. Дробны рамонт і праверка механічных танометраў праводзіцца ў прысутнасці кліента. Майстэрня працуе ў панядзелак, аўторак, сераду і чацвер з 9 да 16 гадзін (перапынак на абед з 12 да 13 гадзін). У пятніцу фізічная асоба не абслугоўваецца, у суботу і нядзелу тэл выхадны.

Сяргей РАСОЛЬКА.

— Ну, Мікола, што ты сёння ўгледзеў у тэлевізары? Я дык ўжо гэную скрынку не гляджу. Ці шмат пакараў, хто памер з начальнікаў? Нікога там у Маскве не застрэлілі? — амаль кожны раз так пачынае сваю размову сусед Павелка, былы прапар. Таўстыя, лысы, жывот за рэмень пераваляваецца. Чырвань па ўсім твары. А што? Пенсія добрая, на ўсім свежым, сваім. Кароўку трымае, тры свінкі, поўны двор кураў. Сам толькі камандуе, глядзіць за гаспадаркай жонка. Ён, маўляў, вясёл адрабій, чак і адпачыць. Чаму ж не жыць? Толькі і панаваць за чужой спінай. Хоць з арміі даўно звольніўся, але з плячэй вайсковай адежды не здымае. І каб старызна якая, а то ўвесь час амаль у новым. Мусіць, недарэмна Ігнаціка казала, быццам на свае вочы бачыла, калі заходзіла да Павелкі пазычыць алегю, — бо тады яе нешта ў краме не было, а сын Васіль надта аладакў захацеў, — поўная камора ў Павелкі ўсялякіх вайсковых штаноў, куртак, ботаў. Што ж, на складзе сядзеў, дык паціху і цягаў. Ведаў: рана ці позна адправяць на пенсію. Вечна прапарам не будзе.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— **Якую ролю адыгрывае інфармацыя з камер пры разборы ДТЗ?**
— Пры разборы ДТЗ фотафіксацыя парушэння разглядаецца як дадатковая доказная база. Як «Візір», так і «Арэна» даюць стопарэнтную магчымасць паказаць кадр з аўтамабілем, які рухаецца з парушэннем хуткасці рэжымаў.
Мы плануем і надалей аснашчаць такія прыборамі нашы падраздзяленні па ўсёй краіне. З'яўленне сістэмы відэафіксацыі на дарогах дысцыплінуе вадзіцеляў.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— **Якую ролю адыгрывае інфармацыя з камер пры разборы ДТЗ?**
— Пры разборы ДТЗ фотафіксацыя парушэння разглядаецца як дадатковая доказная база. Як «Візір», так і «Арэна» даюць стопарэнтную магчымасць паказаць кадр з аўтамабілем, які рухаецца з парушэннем хуткасці рэжымаў.
Мы плануем і надалей аснашчаць такія прыборамі нашы падраздзяленні па ўсёй краіне. З'яўленне сістэмы відэафіксацыі на дарогах дысцыплінуе вадзіцеляў.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

— Сёння, дзядзьку, нічога і не глядзь. Галява бальш, спіну круціць, — гаворыць Мікола, усміхаючыся ў бараду. Ён ляжыць на ложку на жываце і, трымаючы «прынуі» пальцамі абедзвюх кроў, курчы. Акно адчынена і дым, асабліва не затрыміць транспартнага сродку іншай асобе, якая здзейсніла парушэнне ПДР на яго аўтамабілі, уладальнік павінен гэтак «здаць» гэту асобу. У адваротным выпадку адказнасць нясе ён сам. Мы спадзяёмся, што падобная практыка будзе ўведзена ў нас.

№ лота	Кадастровы номер, адрес земельного участка, номер участка	Целевое назначение	Площадь (га)	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Расходы по подготовке документации, необходимой для проведения аукциона	Дата и время проведения аукциона	Окончательный срок приема документов
1.	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000033, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожище	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,2500	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	31702	3170 бел. руб. р/с 3604618090040 в ф-ле № 610 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Крупки, код 517, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	546716	13.03.2009 г. в 11.00	09.03.2009 г. до 17.00
2.	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000002, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожище	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1000	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	6340	630 бел. руб. р/с 3604618090040 в ф-ле № 610 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Крупки, код 517, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	116667	13.03.2009 г. в 11.00	09.03.2009 г. до 17.00
3.	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000009, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожище	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1000	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	6340	630 бел. руб. р/с 3604618090040 в ф-ле № 610 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Крупки, код 517, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	116667	13.03.2009 г. в 11.00	09.03.2009 г. до 17.00
4.	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000015, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожище	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1225	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	7767	780 бел. руб. р/с 3604618090040 в ф-ле № 610 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Крупки, код 517, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	116667	13.03.2009 г. в 11.00	09.03.2009 г. до 17.00

Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для строительства одноквартирного жилого дома для проведения аукциона на право заключения договора аренды:

- внести плату за право заключения договора аренды земельного участка;
- возместить расходы, связанные с проведением аукциона и подготовкой документации, необходимой для его проведения;
- заключить с Октябрьским исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок после принятия решения исполкома о предоставлении земельного участка государственную регистрацию права на земельный участок;
- получить в установленном порядке разрешение отдела по архитектуре и строительству Крупского райисполкома на проведение проектно-изыскательных работ и строительство объекта;
- осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

1. Аукцион состоится по адресу: Минская обл., Круп-

ский р-н, д. Прошика, ул Заречная, д. 5-а (здание Прошиковского сельского клуба).

2. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Прошика, ул. Центральная, д. 9 (здание Октябрьского сельского исполнительного комитета).

3. Для участия в аукционе приглашаются граждане и юридические лица. Гражданин, юридическое лицо должно подать заявление об участии в аукционе и подписать соглашение с организатором аукциона. К заявлению прилагается:

- для гражданина — копия документа, содержащего идентификационные сведения гражданина;
- для представителей гражданина — нотариально удостоверенная доверенность;
- для представителей или уполномоченных должностных лиц юридического лица — доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица,
- заверенная банком копия платежного поручения о внесении задатка.

При подаче документов на участие в аукционе гражда-

н, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц, предъявляю паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

4. Аукцион состоит при наличии не менее 2-х участников. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой. Не допускается начало торгов по начальной цене. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднят только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участка трижды и объявляет проданным земельный участок, а участника аукциона — победителем.

5. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра местности земельного участка, выставленного на аукцион.

6. Возмещение расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона, и расходов по подготовке документации, необходимой для его

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15x15 клеткаў і 150 пазіцыяў для адказаў. Уключае ілюстрацыі і нумары 1-5.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (3 лютага). Па гарызанталі: Галоп. Трамбон. Лунка. Столь. Сума. Жакан. Гало. Фанфары. Кананір. Корак. Керн. Наждак. Бінот. Дарка. Маг. Муж. Камера. Жолаб. Тур. Наган. Байрам. Ізатоп. Туба. Шар. Ярка. Кларнет. Па вертыкалі: Саксафон. Абарот. Манеж. Дурман. База. Куба. Ідэя. Паласа. Краж. Жак. Абат. Ландо. Туша. Люк. Роба. Твань. Ака. Парк. Юнак. Куб. Віка. Гак. Анемометр. Лір. Маруа. Валторна. Германіст.

Сканворд (7 лютага). Па гарызанталі:

Венецыя. Кра. Брат. Раб. Асот. Кум. «Аіда». Ірга. Мім. Ларэн. Кантата. Сан. Піза. Адан. Артамон. Старка. Андарак. Ода. Рапіра. Дача. Апіс. Ладан. Прах. Адам. Цана. Якар. Калізей. Па вертыкалі: Каварка. Лато. Здань. Рада. Трап. Мастак. Італія. Світа. Марс. Эфір. Манто. Праца. Карт. Напор. Дар. Варта. Аман. Бар. Арэх. Мак. Цна. Запа. Пасада. Карбід. Рад. Задача. Калімантан. Канфуцы.

Сканворд (10 лютага). Па гарызанталі:

Неферціц. Аман. Ціп. Руно. Чып. Калье. Дагор. Каска. Рыба. Іслам. Сом. Урад. Кофта. Рыга. Сафа. Ага. Янка. Лета. Банжок. Раджа. Аста. Карэ. Слота. Юнак. Старана. Па вертыкалі: Бедуін. Урал. Каларыфер. Агата. Піраміда. Адоніс. Арык. Аракс. Фрамура. Алюр. Аніс. Абарона. Радно. Этан. Каршак. Ака. Яга. Лоб. Сфінкс. Азот. Кот. Егіпет. Манака.

Муз-news

«Тузін гітоў» падвёў вынікі года

Чаму так позна? Бо падрыхтаваць мультымедыйны зборнік — справа складаная і даволі доўгая. Тым больш, калі ў гэты зборнік уваходзіць больш як чатыры дзясяткі песень. Дакладней, 42 — менавіта столькі наведвальнікі і эксперты партала «Тузін гітоў» (www.music.fromby.net) назвалі лепшымі па выніках леташняга сезона.

Гэта ўжо чацвёртае па ліку выданне, дзе знайшлося месца як зоркам альтэрнатыўнай музыкі («Глюкі», «IQ48», «В:Н»), так і папулярнай (Аляксей Хлястоў, Prima-Vera), як прадстаўнікам фолку («Песняры», «Osmitiga»), так і зусім навичкам, якія ледзьве не ўпершыню трапілі ў такую прадстаўнічую кампанію («Jab Club», Тацяна Беланогая ды іншыя). Галоўны крытэрыў для ўсіх выканаўцаў і калектываў быў толькі адзін — якая музыка выклікала ў вас эмоцыі і адказаў на яе лепшых і горшых, першых і апошніх у хіт-парадзе. «Найпершы прапагандаем сучасную беларускую музыку і даём магчымасць маладым выканаўцам выйсці да слухачоў», — адзначае мэты праекта выдавец Вецер Механічны.

«Ляпис Трубецкой» названы ў Расіі «Гуртом года»

Гэты тытул калектыву атрымаў на цырымоніі ўручэння прэміі «Гукавая дарожка 2008», якая адбылася днямі ў Маскве. Прычым беларусы, якія ўпершыню трапілі ў лік сушальнікаў прэміі, перамаглі адразу ў дзвюх намінацыях: «Рок» і «Калектыву года». І гэта нягледзячы на наяўнасць моцных канкурэнтаў — Земфіра, «Мушкі Трель», «Бумбокс»...

«Прачыў «Ляпісаў» можа здавацца нечаканым, — пракаментавалі вынікі народнага галасавання вядучы цырымоніі Артур Гаспаран. — Але калі акінуць позіракам айчынную рок-сцэну, то стане зразумела, што галоўныя канкурэнты гурта летась не апраўдалі чаканняў сваіх прыхільнікаў. А «Ляпісы», наадварот, выступілі больш цікава і моцна, чым усе чакалі. Іх альбом «Маніфест» захапіў і старых прыхільнікаў, якія помняць гурт па народных хітах кшталту «Ау», і новую, альтэрнатыўную публіку». Самі музыканты адзначаюць, што ім прыемна было атрымаць прэмію і пераканацца, што не ўсе яшчэ ў сучасным шоу-бізнэсе вырашаюць грошы і піяр на цэнтральных каналах ды ў свецкай хроніцы.

Зрэшты, празмерна доўга давацца ўзнагародзе не выпадае. Дыпламаваны гурт неўзабаве накіруецца ў канцэртны тур па Беларусі. Выступленні «Ляписа Трубецкага» чакаюць у Брэсце, Гродне, Магілёве, Гомелі, Наваполацку, Салігорску і Бабруйску, а цэнтральным стане вялікі канцэрт у Мінску 9 сакавіка.

Ірына Ігнацік вярнулася ў мінулае

Новы год для вядомай беларускай гітарысткі пачаўся з працы — выступленне ў праграме на цырымоніі ўзнагароджання «Прудукт года ў Беларусі 2008», а таксама канцэрт у маскоўскім клубе «Мяцеліца» ў Тацянін дзень.

У апошняй праграме, дарэчы, брала ўдзел спявачка Тацяна Аўсienка, песні якой Ірына з тадаваўшым спявала ў дзяцінстве. «Хто б мог падумаць, што праз столькі гадоў выпадзе такая сустрэча! — дзельціца Ірына. — Прыемна сустрэць артыста, з песнямі якога ты рос, гэта як вяртанне ў залатую школьную пару, і радасць ад таго, што цяпер ужо я магу сваёй музыкай ствараць выдатны настрой іншым людзям... Многія лічаць, што артысты з шоу «Суперстар» — гэта дэлака міннулае, а насамрэч яны і цяпер могуць даць фору многім маладым, і гэта проста здорава!».

Публіка, відаць, прытрымлівалася таго ж меркавання, бо на канцэрт многія прыйшлі з вялікімі букетамі і падарункамі для артыста. Азможыла настрой прысутных хіба навіна пра тое, што з 1 лютага клуб «Мяцеліца», які лічыцца вельмі прэстыжным для выступленняў, спыняе сваю работу, а потым і зусім закрываецца...

Павел Неўмяржыцкі стаў «брыльянтавым» баяністам

Музыкант-віртуоз з Мінска Павел Неўмяржыцкі трапіў у прызёры III адкрытага міжнароднага конкурсу эстраднай і народнай творчасці «Брыльянты Расіі». І хоць заняў наш суайчыннік пакуль што толькі 3-е месца, аднак эмоцыі ў яго сямя стануць.

«Гэта далёка не першы конкурс у маім жыцці, і трэцім месцам я таксама задаволены, бо галоўнае ўсё ж не перамога, а ўдзел, — перакананы музыкант. — І тое, што мяне адзначылі, у любым выпадку радуе».

На хвалі гэтай радасці напрыканцы студзеня Павел Неўмяржыцкі паспяхова прайшоў яшчэ адно выпрабаванне — даў у вялікай зале Белдзяржфілармоніі сольны канцэрт пры ўдзеле нацыянальнага акадэмічнага аркестра Беларусі імя І. Жыноўскага. Некалькі гадоў таму хлопцу ўжо даводзілася граць з гэтым аркестрам — пры здачы экзамену ў магістратуры. Але тады, прызнаецца Павел, выступленне было нашмат прасцейшым і ўсяго ў адным аддзяленні. Тым не менш, і на гэты раз баян у руках музыканта не сфальшыў, і слухачы атрымалі масу сюрпрызаў, у тым ліку некалькі прэм'ер і нечаканы дуэт са спявачкай Верай Карэніквай — жывое выкананне (з імпрывізацыяй) песні «Рэчаныя».

Вядучая рубрыкі Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

СЁННЯ Месяц Поўня. Месяц у сузор'і Дзевы.

Табліца з надвор'ем на заўтра і геамагнітным узрушэннем. Уключае тэмпературы і стан надвор'я ў розных гарах.

Дэзе даты і Чытата дня. Уключае ілюстрацыі і тэкст аб дзеясловах і чытаннях.

11 лютага

1807 год — нарадзіўся Напалеон Орда, выдатны кампазітар, піяніст, мастак. Удзельнічаў у паўстанні 1830 — 1831 гадоў, пасля чаго вымушаны быў эміграваць у Францыю. Там музычныя здольнасці Орды адзначыў сам Шапэн, які стаў адным з яго найбліжэйшых сяброў. Песні, вальсы, паланэзы, сернады беларуса карысталіся вялікай папулярнасцю ў французскай сталіцы. У 40-х гадах XIX стагоддзя Напалеон Орда з'яўляўся дырэктарам Італьянскай оперы ў Парыжы — аднаго з самых знакамітых тэатраў Еўропы. У 1856 годзе ён вярнуўся ў Беларусь. Падчас падарожжаў па родных мясцінах, у Польшчы, Літве, Украіне, рабіў замалёўкі мясцін, звязаных з жыццём і дзейнасцю вядомых людзей, і архітэктурных помнікаў.

1847 год — нарадзіўся славетны амерыканскі вынаходнік Томас Эдысан. Менавіта ён даў чалавецтву электрычную лампачку, фатаграфію, фанограф.

«Жанчыны ведаюць толькі адзін спосаб нас ашчасліваць і трыццаць тысяч спосабаў зрабіць нас няшчасным». Генрых Гейнэ (1797—1856), нямецкі паэт.

ПАЦУК

У народнай свядомасці пацук заўсёды быў звязаны з нячystай сілай, чарадзеямі і ведзьмакмі. У некаторых рэгіёнах лічылі, што дэмавік можа з'явіцца ў выглядзе пацукі і такога пацукі чапаць нельга. У шматлікіх выпадках пацук атаесамляецца з душой чалавека, якая знае так хутка і непрыкметна, яі душа ў момант смерці. Нярэдка ў выглядзе пацукі ўяўляюць душы памерлых.

З паводзінямі пацукі народ звязваў шэраг прыкмет і прадказанняў:
● Нельга граць на музычным інструменце ўначы — у хадзе абавязкова з'явіцца пацукі.
● Прыкмячалі: калі пацукі сышлі з хаты — у ёй здарыцца пажар, паводак або якое-небудзь іншае няшчасце.
● Калі пацукі з'яўляюцца вельмі шмат, і яны знішчалі хлеб, які захоўваўся ў засеках, гэта прадказвала голад і няурод. Таму былі пэўныя дні, калі ўсёй вёскай «змагаліся» супраць нахалства пацукі і ўсім светам «выганялі» іх з хат.
● Паўсюдна і сёння ведаюць, што цяжарная жанчыне нельга адмаўляць у якой-небудзь просьбе, інакш гаспадарку таго, хто адмаўляе, апануюць пацукі.
● Лічылася, што той, каму пацукі пагрызлі адзенне ці абутак, хутка памрэ.
● Жанчынам катэгарычна забаранялася браць у рукі пацукі ці з'явіцца яго — хлеб ад «такіх» рук ніколі не ўстане і будзе няшчасным.
● Калі гаспадыня пакіне без увагі рэшткі ежы і пацукі яе з'ядуць, то ў дамаходдзя абавязкова будзе балезнь зубы. У той жа час лічылася: калі дасець тое, што пагрызлі пацукі, зубы будзе белыя і здаровыя. Існаваў шэраг абрадаў і магічных дзеянняў, якія перасцерагалі (ахоўвалі) гаспадарку ад дробных шкіднікаў:
● Для пазбавлення ад іх ведаюць з велькай надзейнасцю, а па хуткай іх ліквідацыі ад асвечаных як ці маленкіх кавалачкі асвечанай прасвіры.
● На Раство не вымалі адзенне з куфраў, каб пацукі не шкодзілі ў хадзе.
● Ніколі не ўгадвалі пацукі за ежай.
● Пад снапы ў якасці абярэгу ад пацукі падкладалі «калядны» вейнік, вальховыя галінкі ці галінкі бузіны.
● Акрамя таго, знахары шырока выкарыстоўвалі смажане мяса пацукі для пазбавлення ад колхосу, начнога нетрымання, эпілепсіі, а свежая кроў пацукі дапамагала зводзіць бародзкі.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнёмся!

— А ў мяне жывот ад вашай каўбасы не забаліць? — Не паспее.

Мужык у крэме: Якая рыба ў вас ёсць? Сялядзец. А яшчэ якая? Больш ніякая. Разумеете, у сувязі з крэмісам транспарту мала, бензіну таксама... А гэтая мязьготніца на таксі дабралася? Дзе хірургі пасля аперацыі: — Ну як?

ШАХМАТЫ

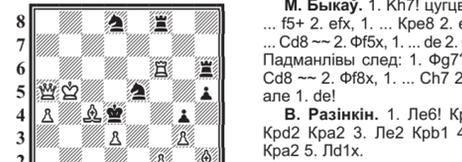
Пад рэдакцыйнай майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

ПАДУМАЙ І РАШЫ

К. Млынкі (Славакія)

Мат за 3 хады (2+3) У. Саміла і С. Шэдэй (Украіна)

Мат за 3 хады (10+7)

Для сучаснай дзюдаходу характэрнае складанае спалучэнне ўступных хадю, пагроз, абарон і атаў у розных фазах. Такое спалучэнне праходзіць у рэверсіўных тэмах (рэверсіўны — такі, у якога ёсць магчымасць змяніць напрамак). Да рэверсіўных тэм адносяцца, да прыкладу, тэма Баннага, тэма Уладзімірава, тэма Дамброўскага, тэма Ханеліуса, тэма Салазара, а таксама шмат іншых. Трэба ведаць, што пры рэалізацыі рэверсіўных тэм у прамоў форм важна, каб у пачатковым становішчы не былі заганаваны тэматычныя варыянты рашэння. У дзюдаходу рэверсіўныя тэмы распрацоўваюцца з 60-х гадоў XX стагоддзя, а ў троххадовых яшчэ непачаты край. Прыводзім дзве такія задачы для прыкладу, у якіх

Сардэчна вітаюць Сяргея Іванавіча ЖЫДЗЕЛЯ з днём народзінаў. Зычу моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту, поспехаў у працы. Бацька.

Вітаем з юбілеем Віктара Аляксеевіча КАВАЛЕВІЧА, дырэктара філіяла «Луч» ААТ «Барозўскі сыраробны камбінат». Жадаем шчасця, здароўя, удачы. Сябры.

Лекавая падказка

Навука распазнання болю

(Пачатак у нумарах за 6, 7 лютага.)
Больш у грудной клетцы
Больш такога кшталту можа быць пры інфаркце, але можа з'яўляцца і па шэрагу іншых прычын. Яго могуць выклікаць іншыя сардэчныя захворванні, або ён можа быць звязаным з хваробай лёгкіх ці сценак грудной клеткі. Больш у грудзях бывае вынікам праблем з кішчэчнікам і страўнікам. Чаасцей жа за ўсё больш у грудной клетцы звязаны з наступным захворваннем.

Станкардыя
Дыскамфорт, сцісканне з'яўляецца ў грудзях з-за недастатковага прытоку крывы да сэрца. Больш таксама можа адчувацца ў сквіцы і ўнутры левай рукі або часам у абодвух руках. Больш дыскамфорт узмаўчаюцца падчас фізічнай працы або цяжкіх эмацыянальных узрушэнняў. Падчас спынення працы ці расслаблення чалавек адчувае сябе лепш.

Гастрозазагаляльная рэфлюксная хвароба

Цёплае п'януца адчуванне з'яўляецца ў верхняй частцы брушной поласці і ў ніжняй частцы грудной клеткі пад грудной касткай. Вы можаце адчуваць кіслы прысмак у роце.
Інфаркт міякарда
Моцны боль або сцісканне могуць адчувацца ў грудзях, шыі, чэлюсці або руках. У дадатак да гэтага могуць быць задышка, палітывасць, ванітаванне і рвота.
Пнеўманія
Асацыюецца з гарачкай і кашлем, пры якім выходзіць афарбаванае макротам. Можна адчуваць задышку і востры боль у грудзях пры глыбокім ўдыху.
Эмбалія лёгчай артарэй
Пры спробе глыбока ўдыхнуць з'яўляецца востры боль у грудной клетцы. Ён можа суправаджацца раптоўнай задышкай і крывяным кашлем.

Кашаль
Перыядычны кашаль — частка паўсідзённага жыцця. Моцны і пастаянны кашаль можа быць прыкметай мноства розных праблем са здароўем, ад пачобнага эфекту лячэння да раку лёгкіх. Кашаль часта асацыюецца з адным з наступных захворванняў або метадам лячэння.
Інгібітары ангіятэнзінапераваральнага фермента
Гэтыя лекавыя препараты выкарыстоўваюцца для лячэння высокага крывянага ціску або захворвання сэрца. У некаторых

ІТ-тэхналогіі

Гістарычныя дакументы ў электронным варыянце

Лабараторыя па лічбаванні старажытных рукапісаў будзе створана ў Беларусі

Міністэрства культуры Беларусі ўвайшло ў Камітэт па навуцы і навуковых тэхналогіях па стварэнні лабараторыі па лічбаванні старажытных рукапісаў, твораў, выданняў і цэлых бібліятэк.

Першы вопыт ёсць — мы лічбавалі Слупцкае Евангелле XVI стагоддзя, — паведаміў намеснік міністра культуры Беларусі Віктар Кураш. Наступнай стане бібліятэка Храптовічаў, якая складаецца з выданняў XV—XVIII стагоддзяў. Такі ж лёс чакае і старажытныя бібліятэкі і архіў роду Радзівілаў. Пасля лічбавання старажытных дакументаў будзе адкрыты для карыстання шырокае кола чытачоў. У электронным выглядзе іх можна будзе знайсці ў віртуальнай зале Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Віктар Кураш не выключыў, што ўнікальныя творы з'явіцца і ў інтэрнэце.